

Kulturutskottets betänkande 2025/26:KrU5

Tillgång till kultur

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden, främst med hänvisning till pågående arbete. Motionsyrkandena handlar om bl.a. kulturens roll och oberoende, breddad finansiering av kulturområdet, kultur i hela landet, barns rätt till kultur, konstnärers villkor, ungas levnadsvillkor och fritid och public service.

I betänkandet finns 21 reservationer (S, V, C, MP).

Behandlade förslag

84 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Utskottets överväganden	8
Kulturens roll och oberoende	8
Breddad finansiering av kulturområdet	9
Kultur i hela landet	12
Den fria kulturens förutsättningar	14
Barns rätt till kultur	15
Den kommunala kulturskolan	17
Konstnärers villkor	19
Ungas levnadsvillkor och fritid	22
Ungas medievanor	24
Public service	26
Motioner som bereds förenklat	30
Reservationer	31
1. Kulturens roll och oberoende, punkt 1 (MP)	31
2. Breddad finansiering av kulturområdet, punkt 2 (C)	32
3. Breddad finansiering av kulturområdet, punkt 2 (MP)	32
4. Kultur i hela landet, punkt 3 (S)	33
5. Kultur i hela landet, punkt 3 (MP)	34
6. Amatörteatern, punkt 4 (V)	34
7. Den fria kulturens förutsättningar, punkt 5 (MP)	35
8. Barns rätt till kultur, punkt 6 (V)	36
9. Barns rätt till kultur, punkt 6 (C)	37
10. Den kommunala kulturskolan, punkt 7 (V)	37
11. Den kommunala kulturskolan, punkt 7 (MP)	38
12. Regelverket för sjukpenninggrundande inkomst, punkt 8 (MP)	39
13. Alliansmodellen, punkt 9 (S)	40
14. Alliansmodellen, punkt 9 (MP)	40
15. Ungas levnadsvillkor och fritid, punkt 11 (MP)	41
16. Verksamhetsramar för public service-företagen, punkt 13 (S)	42
17. Verksamhetsramar för public service-företagen, punkt 13 (C)	43
18. Verksamhetsramar för public service-företagen, punkt 13 (MP)	44
19. Utbudet i public service, punkt 14 (MP)	45
20. Public service och beredskap, punkt 15 (S)	46
21. Public service och beredskap, punkt 15 (MP)	47
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	48
Motioner från allmänna motionstiden 2025/26	48
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	56

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Kulturens roll och oberoende**

Riksdagen avslår motion

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkandena 1, 2 och 4.

Reservation 1 (MP)

2. **Breddad finansiering av kulturområdet**

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 3 och

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 37.

Reservation 2 (C)

Reservation 3 (MP)

3. **Kultur i hela landet**

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:1423 av Åsa Karlsson (S),

2025/26:1598 av Jessica Rodén m.fl. (S),

2025/26:2454 av Linus Sköld m.fl. (S) yrkande 3,

2025/26:3459 av Björn Wiechel m.fl. (S) yrkande 46 och

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 36.

Reservation 4 (S)

Reservation 5 (MP)

4. **Amatörteatern**

Riksdagen avslår motion

2025/26:1803 av Lena Johansson (S).

Reservation 6 (V)

5. **Den fria kulturens förutsättningar**

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3366 av Mats Berglund m.fl. (MP) yrkande 6 och

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 34.

Reservation 7 (MP)

6. **Barns rätt till kultur**

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:2819 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 6 och

2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 5.

Reservation 8 (V)

Reservation 9 (C)

7. Den kommunala kulturskolan

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:1086 av Anna Wallentheim (S) yrkandena 1–4,

2025/26:2454 av Linus Sköld m.fl. (S) yrkande 1,

2025/26:2819 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 10,

2025/26:3366 av Mats Berglund m.fl. (MP) yrkande 9 och

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 10.

Reservation 10 (V)

Reservation 11 (MP)

8. Regelverket för sjukpenninggrundande inkomst

Riksdagen avslår motion

2025/26:3366 av Mats Berglund m.fl. (MP) yrkande 10.

Reservation 12 (MP)

9. Alliansmodellen

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:1425 av Mirja Räihä och Per-Arne Håkansson (båda S) yrkande 3,

2025/26:3459 av Björn Wiechel m.fl. (S) yrkande 39 och

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 29.

Reservation 13 (S)

Reservation 14 (MP)

10. Fristadssystemet

Riksdagen avslår motion

2025/26:3496 av Helene Odenjung (L) yrkandena 1–3.

11. Ungas levnadsvillkor och fritid

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:673 av Blåvitt Elofsson och Lars Mejern Larsson (båda S),

2025/26:1520 av Emma Ahlström Köster (M) yrkande 6,

2025/26:2743 av Mats Wiking (S) och

2025/26:3544 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 19.

Reservation 15 (MP)

12. Ungas medievanor

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:30 av Josef Fransson (SD) och

2025/26:645 av Heléne Björklund m.fl. (S).

13. Verksamhetsramar för public service-företagen

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:797 av Elsa Widding (-),

2025/26:2866 av Jan Ericson och Lars Beckman (båda M),

2025/26:2893 av Lars Beckman (M),
2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 21,
2025/26:3459 av Björn Wiechel m.fl. (S) yrkandena 66 och 67 samt
2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkandena 79 och 80.

Reservation 16 (S)

Reservation 17 (C)

Reservation 18 (MP)

14. Utbudet i public service

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:362 av Michael Rubbestad (SD),

2025/26:1568 av Heléne Björklund m.fl. (S),

2025/26:1618 av Jan Riise m.fl. (MP) yrkande 5 och

2025/26:3435 av Jan Riise m.fl. (MP) yrkande 5.

Reservation 19 (MP)

15. Public service och beredskap

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3405 av Emma Berginger m.fl. (MP) yrkandena 13 och 14 samt

2025/26:3556 av Peter Hultqvist m.fl. (S) yrkande 93.

Reservation 20 (S)

Reservation 21 (MP)

16. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 3 februari 2026

På kulturutskottets vägnar

Mats Berglund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Mats Berglund (MP), Malin Danielsson (L), Alexander Christiansson (SD), Björn Wiechel (S), Lars Mejern Larsson (S), Jonas Andersson (SD), Azadeh Rojhan (S), Emma Ahlström Köster (M), Magnus Manhammar (S), Runar Filper (SD), Ewa Pihl Krabbe (S), Peter Ollén (M), Roland Utbult (KD), Catarina Deremar (C), Pia Trollehjelm (SD), Carl Nordblom (M) och Hanna Gunnarsson (V).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet 84 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26. Motionsyrkandena handlar bl.a. om kulturens roll och oberoende, breddad finansiering av kulturområdet, kultur i hela landet, barns rätt till kultur, konstnärers villkor, ungas levnadsvillkor och fritid samt public service. Av dessa bereds 33 motionsyrkanden i förenklad ordning eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden.

En förteckning över de behandlade förslagen finns i bilaga 1. Motionsförslag som bereds förenklat finns i bilaga 2.

Den 11 november 2025 informerade företrädare för Statens kulturråd utskottet om arbetet med kultursamverkansmodellen.

Den 25 november 2025 informerade företrädare för Myndigheten för kulturanalys utskottet om sin verksamhet.

Bakgrund

Nedan redogörs för riksdagsbundna mål som berör de frågor som behandlas i detta betänkande.

Mål för kulturpolitiken

Målen för kulturpolitiken är att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund, att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet och att kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling (prop. 2009/10:3, bet. 2009/10:KrU5, rskr. 2009/10:145). För att uppnå målen ska kulturpolitiken

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och att utveckla sina skapande förmågor
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Mål för de statliga insatserna till stöd för den kommunala kulturskolan

Riksdagen har beslutat att det övergripande målet för den kommunala kulturskolan ska vara att främja kulturskolans möjligheter att erbjuda barn och unga undervisning av hög kvalitet i kulturella och konstnärliga uttrycksätt, liksom möjligheterna till såväl fördjupning som bredd i undervisningen med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar (prop. 2017/18:164, bet. 2017/18:KrU9, rskr. 2017/18:312).

Mål för ungdomspolitiken

Målet för alla statliga beslut och insatser som berör ungdomar mellan 13 och 25 år är att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen (prop. 2013/14:191, bet. 2013/14:KrU9, rskr. 2013/14:354).

Mål för mediepolitiken

Målen för medieområdet är att stödja yttrandefrihet, mångfald, massmediernas oberoende och tillgänglighet samt att motverka skadlig mediepåverkan (prop. 2014/15:1 utg.omr. 17, bet. 2014/15:KrU6, rskr. 2014/15:96).

Utskottets överväganden

Kulturens roll och oberoende

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om kulturens roll och oberoende.

Jämför reservation 1 (MP).

Motionen

I partimotion 2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 1 framhålls att kultur och bildning tillsammans bör ses som ett ekosystem som bär upp yttrandefrihet och demokrati. Motionärerna föreslår att detta bör ges regeringen till känna. Vidare föreslås ett tillkännagivande om att kulturen bör ges förutsättningar att utvecklas på egna villkor utan inblandning från politiken (yrkande 2) och att principen om armlängds avstånd bör förtydligas inom bl.a. kultursamverkansmodellen (yrkande 4).

Bakgrund

Som framgår av de nationella kulturpolitiska målen ska kulturen vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund (prop. 2009/10:3, bet. 2009/10:KrU5, rskr. 2009/10:145).

Myndigheten för kulturanalys fick i november 2019 i uppdrag att göra en översyn av den kulturpolitiska styrningens effekter på den konstnärliga friheten (Ku2019/01972/KO). I uppdraget ingick att analysera hur de kulturpolitiska insatserna kan påverka den konstnärliga friheten, såväl inom bidragsgivning som inom verksamhetsstyrningen. Myndigheten för kulturanalys redovisade uppdraget i rapporten Så fri är konsten – den kulturpolitiska styrningens påverkan på den konstnärliga friheten (rapport 2021:1). Den övergripande slutsatsen var att det förekom kulturpolitisk styrning som påverkade, eller riskerade att påverka, den konstnärliga friheten på ett negativt sätt. Myndigheten pekade bl.a. på att den statliga bidragsgivningen genomfördes på ett sätt som kunde inverka på det konstnärliga innehållet.

Statens kulturråd har genom ett återkommande uppdrag i regleringsbrev i uppgift att värna den konstnärliga friheten i enlighet med de nationella kulturpolitiska målen. Myndigheten ska varje år redovisa vilka åtgärder de har vidtagit för att säkra den konstnärliga friheten inom ramen för bidragsgivningen. Av årsredovisningen för 2024 framgår att myndigheten under året har arbetat för att stärka den konstnärliga friheten i bidragsgivningen genom att motverka risken för partiskhet i arbets- och referensgruppernas bedömningar. Myndigheten har bl.a. utvecklat gruppernas

själreflekterande arbetssätt. Enligt Statens kulturråd har ämnet konstnärlig frihet också behandlats löpande i de regionala dialogerna, där regionernas utveckling och arbetssätt i förvaltningar, bidragsprocesser och kulturplanearbete följs upp.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar uppfattningen att kultur och bildning utgör viktiga grundpelare för yttrandefrihet och för en välmående demokrati. Utskottet vill i detta sammanhang särskilt understryka vikten av att den konstnärliga friheten värnas och att kulturens oberoende från politisk detaljstyrning upprätthålls. Utskottet välkomnar därför att regeringens kulturpolitik vägleds av principen om armlängds avstånd och att åtgärder vidtas för att motverka otillbörlig styrning. Det är också positivt att bidragsfördelande myndigheter och institutioner har ett tydligt uppdrag att värna den konstnärliga friheten inom ramen för bidragsgivningen. Mot den bakgrunden och med hänvisning till de insatser som har beskrivits ovan avstyrker utskottet motion 2025/26:3775 (MP) yrkandena 1, 2 och 4.

Breddad finansiering av kulturområdet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att tillsätta en utredning om breddad finansiering av kulturområdet samt att ta fram modeller för breddad finansiering.

Jämför reservation 2 (C) och 3 (MP).

Motionerna

I partimotion 2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 37 föreslås ett tillkännagivande om att tillsätta en utredning om breddad finansiering av kulturen. Motionärerna anser att det ansträngda läget för kulturområdet understryker behovet av en breddad finansiering för att stärka sektorns långsiktiga hållbarhet.

I kommittémotion 2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 3 framför motionärerna att kulturen blir friare om den står på flera ben och har olika finansieringskällor. Motionärerna menar därför att möjligheterna till privat finansiering av kultur behöver förbättras och att modeller för offentlig-privat samverkan bör utvecklas. Motionärerna föreslår att detta bör ges regeringen till känna.

Bakgrund

I Sverige finansieras kulturområdet genom en kombination av offentliga medel, ideella insatser och privata bidrag. Offentliga medel utgörs av statliga, regionala eller kommunala stöd, medan privata bidrag kan omfatta donationer, sponsring och andra ekonomiska bidrag.

Myndigheten för kulturanalys fick i regleringsbrevet för 2023 i uppdrag att kartlägga och analysera kulturområdets finansiering. I uppdraget ingick att analysera hur icke-offentliga aktörer bidrar till finansieringen och om de i ökad utsträckning skulle kunna bidra till finansiering av kulturverksamhet. Uppdraget redovisades i rapporten Privat kulturfinansiering – hinder, möjligheter och konsekvenser (rapport 2024:2). Enligt Myndigheten för kulturanalys uppgick den sammanlagda finansieringen för de finansieringsformer som kartlagts till 56 miljarder kronor 2022, varav den icke-offentliga finansieringen (inklusive hushållens utgifter och ideellt arbete) stod för ca 38 procent. De samlade offentliga utgifterna för kultur (exklusive medier) uppgick till 34 miljarder kronor 2022. Staten stod för den största delen av de offentliga utgifterna (47 procent), följt av kommunerna (39 procent) och regionerna (14 procent).

Regeringen beslutade i juni 2025 att ge en särskild utredare i uppdrag att lämna förslag på hur den icke-offentliga finansieringen av kultur kan öka genom ekonomiska incitament (dir. 2025:61). I utredningens uppdrag ingår bl.a. att analysera och lämna förslag på hur regelverket om skattereduktion för gåvor kan utvidgas så att även organisationer som har som ändamål att främja eller bedriva kulturell verksamhet kan godkännas som gåvomottagare. Utredningen ska även analysera möjligheten att införa ett system där det offentliga förstärker monetära gåvor från privata aktörer, ett s.k. matchningssystem, och föreslå hur utformningen av ett sådant bör se ut. Utredningen har antagit namnet Utredningen om breddad kulturfinansiering (Ku 2025:01). Uppdraget ska redovisas senast den 18 maj 2026.

Parallellt med Utredningen om breddad kulturfinansiering pågår Utredningen om skatteincitament för juridiska personers gåvor till ideell verksamhet (Fi 2023:07). Regeringen beslutade i november 2024 om ett tilläggsdirektiv till utredningen. Genom tilläggsdirektivet fick utredaren i uppdrag att analysera om det finns behov av särskilda bestämmelser om avdrag eller annan skattelättnad för utgifter för sponsring i inkomstskattelagen (1999:1229). För kulturområdet innebär det att utredaren ska bedöma hur förändringar i reglerna för sponsring kan påverka kulturverksamhetens möjligheter att ta emot sponsring. Utredaren redovisade sitt uppdrag den 19 januari 2026 i slutbetänkandet Utvidgad avdragsrätt för sponsring m.m. (SOU 2026:5). I betänkandet gör utredningen bedömningen att det finns ett behov av att införa ett avdrag eller annan skattelättnad för utgifter för sponsring i inkomstskattelagen. Utredningen föreslår att ett avdrag införs i 16 kap. inkomstskattelagen för utgifter för att förbättra eller upprätthålla näringsverksamhetens anseende. Bestämmelsen bedöms särskilt komma att gynna sponsortagare inom kultursektorn och viss idrott, som till följd av

gällande praxis bedöms ha svårt att hävda sig i sponsringssammanhang. Bestämmelsen bedöms också gynna företag som vill ägna sig åt sponsring genom att avdragsrätten utvidgas. Ärendet bereds nu inom Regeringskansliet.

I oktober 2025 lanserade Kulturanalys Norden en kunskapsöversikt över privat kulturfinansiering i de nordiska länderna. Rapporten Privat kulturfinansiering i Norden – politik, statistik och konsekvenser (Kulturanalys Norden 2025:4) visar att de nordiska länderna har en liknande finansieringsstruktur och fördelning mellan offentlig och privat finansiering av kulturen. När det gäller den privata kulturfinansieringen är hushållens kulturutgifter viktiga inkomstkällor för kulturverksamheter i samtliga länder. En skillnad mellan de nordiska länderna är nivån på finansieringen från privata fonder och stiftelser. Denna är, enligt rapporten, särskilt hög i Danmark och särskilt låg i Sverige. Vidare utmärker sig Finland som det land där den privata stiftelsefinansieringen har ökat mest under senare år. Skillnaderna mellan Sverige och övriga Norden bedöms i stor utsträckning bero på historiska skillnader i skattelagstiftningen. Enligt kunskapsöversikten har sponsring av kultur relativt liten betydelse i Norden. Intäkterna från sponsring är låga i samtliga länder och utvecklingen tyder på att sponsringen snarare minskar än ökar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det pågår en statlig utredning med uppdrag att analysera och lämna förslag på hur den icke-statliga finansieringen av kulturen kan öka genom ekonomiska incitament. Därutöver har en annan statlig utredning nyligen redovisat sitt uppdrag om huruvida avdrag eller andra skattelättnader för utgifter för sponsring bör införas. Att hitta fler finansieringskällor till kulturen är enligt utskottets uppfattning angeläget, inte minst för att minska kulturens sårbarhet över tid. Utskottet välkomnar därför regeringens initiativ att utreda frågan om en breddad kulturfinansiering och kulturverksamheters möjligheter att ta emot sponsring. Samtidigt vill utskottet betona att den offentliga finansieringen av kulturen kommer att vara grundläggande även i framtiden.

Med anledning av pågående arbete finner inte utskottet några skäl att nu föreslå något tillkännagivande enligt motionsyrkandena och avstyrker därför motionerna 2025/26:3183 (C) yrkande 3 och 2025/26:3775 (MP) yrkande 37. Utskottet avser dock att följa frågan om kulturområdets finansiering noggrant.

Kultur i hela landet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om kultur i hela landet.
Jämför reservation 4 (S), 5 (MP) och 6 (V).

Motionerna

I partimotion 2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 36 föreslås ett tillkännagivande om en stärkt och långsiktig finansiering av kulturen. I motionen vill motionärerna permanenta flera av de återstartsstöd som infördes under covid-19-pandemin. Motionärerna föreslår också permanenta satsningar på kultursamverkansmodellen och andra insatser för att främja kultur i hela landet.

I kommittémotion 2025/26:3459 av Björn Wiechel m.fl. (S) yrkande 46 föreslås ett tillkännagivande om breddat deltagande. Motionärerna anför att det svenska kulturarvet ska vara tillgängligt för alla och betonar vikten av att sänka trösklarna till kultur och bildning.

I motion 2025/26:1423 av Åsa Karlsson (S) föreslås ett tillkännagivande om stark kultur i hela landet. Motionären anser att en förutsättning för en jämlik tillgång till kultur i hela landet är att de statliga kulturmedlen fördelas på ett sådant sätt att de kommer inte bara storstäderna till del utan även mindre orter och regioner.

I motion 2025/26:1598 av Jessica Rodén m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att långsiktigt stärka förutsättningarna för kulturen i Västsverige genom statens stöd till kultursamverkansmodellen.

I motion 2025/26:2454 yrkande 3 av Linus Sköld m.fl. (S) framförs att staten har ett ansvar för att alla, oavsett bakgrund och bostadsort, får samma möjligheter att uppleva och utöva kultur. Motionärerna föreslår ett tillkännagivande om att se över hur det statliga stödet till kultur i hela landet kan öka.

I motion 2025/26:1803 av Lena Johansson (S) föreslås ett tillkännagivande om att säkra ett långsiktigt och stabilt ekonomiskt stöd till Amatörteaterns riksförbund (ATR), inklusive manusbiblioteket och upphovsrättsförmedlingen. Motionären understryker att ATR är en central aktör för det ideella kulturlivet i hela landet.

Bakgrund

Kultursamverkansmodellen

Kultursamverkansmodellen tillämpas sedan 2011 för fördelning av statliga medel till regional och lokal kulturverksamhet. Syftet med modellen är att föra kulturen närmare medborgarna och att ge regionerna ett ökat ansvar och en ökad frihet inom kulturområdet. Staten har ett övergripande ansvar för den nationella kulturpolitiken men på regional nivå förutsätter modellen en

samverkan mellan staten, regionerna, kommunerna, civilsamhället och de professionella kulturskaparna. För 2026 uppgår anslaget 1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet till drygt 1,6 miljarder kronor.

Kultursamverkansmodellen regleras i lag och förordning. Enligt lagen (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet får en region fördela vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet om regionen har upprättat en regional kulturplan och kulturplanen överensstämmer med de föreskrifter som regeringen utfärdar. I förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet finns närmare bestämmelser om bidragsgivningen. Medlen får användas till regionala och lokala kulturverksamheter inom professionell teater-, dans-, och musikverksamhet, museiverksamhet, biblioteks-, läs- och litteraturfrämjande verksamhet, professionell bild- och formverksamhet, regional enskild arkivverksamhet, filmkulturell verksamhet och främjande av hemslöjd. Statens kulturråd ansvarar för fördelningen av huvuddelen av medlen.

Regeringen beslutade den 7 juli 2022 att ge en särskild utredare i uppdrag att genom göra en översyn av kultursamverkansmodellen (dir. 2022:103). I uppdraget ingick att undersöka om modellen kunde utvecklas så att den i högre grad bidrog till kultur i hela landet och till att uppfylla de nationella kulturpolitiska målen. Utredningen redovisade sitt uppdrag i betänkandet Kultursamhället – utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun (SOU 2023:58) i september 2023. Utredningens betänkande har remitterats.

I januari 2025 uppdrog regeringen åt Statens kulturråd att med utgångspunkt i analysen och förslagen från Kultursamverkansutredningen (SOU 2023:58) och de synpunkter som lämnats vid remitteringen lämna förslag om hur myndighetens arbete och samverkan inom kultursamverkansmodellen kan vidareutvecklas och hur kommunernas roll, ansvar och betydelse inom modellen kan öka. Vidare skulle myndigheten särskilt se över och föreslå hur den administrativa resursåtgången för berörda aktörer kan minska (Ku2025/00053). Statens kulturråd redovisade sitt uppdrag till regeringen i rapporten Vidareutveckla kultursamverkan, som lämnades i oktober 2025. I rapporten föreslås bl.a. att kommunernas inflytande i kulturplanarbetet stärks, att dialogen med civilsamhället formaliseras och att kulturplanernas giltighet förlängs till fyra år. Statens kulturråd föreslår också att arbetet med att förenkla den årliga uppföljningen ska fortsätta och att administrationen ska minska.

Andra bidrag och stöd för kultur i hela landet

Statens kulturråd beslutar också om bidrag till centrala amatörkulturorganisationer. Under 2024 fördelades sammanlagt 9,7 miljoner kronor till olika amatörkulturorganisationer. Ett fokus för bidragsgivningen var att stärka delaktigheten och spridningen av kultur runt om i landet.

Vid sidan av den ordinarie finansieringsstrukturen för kulturen togs under pandemiåren ett antal stödpaket fram för att skydda kulturen genom krisen och stötta kulturlivet för en återstart. Detta skedde genom både krisstöd och ett

särskilt statsbidrag för återstart. Såväl krisstöden som återstartsbidragen var tillfälliga satsningar och upphörde efter 2022.

Utskottets ställningstagande

En viktig målsättning för kulturpolitiken är att det över hela landet ska finnas tillgång till kultur av hög kvalitet och möjligheter till eget skapande. Utskottet bedömer att kultursamverkansmodellen och andra bidrag till konst och kultur stärker infrastrukturen för kultur på kommunal, regional och nationell nivå, så att kultur tillgängliggörs för invånare i hela landet. Utskottet noterar att syftet med kultursamverkansmodellen är att föra kulturen närmare medborgarna och att ge regionerna ett ökat ansvar och större frihet inom kulturområdet. Utskottet välkomnar därför det arbete som pågår för att utveckla kultursamverkansmodellen med syfte att åstadkomma administrativa förenklingar och minskad detaljstyrning.

Med hänvisning till pågående arbete inom Regeringskansliet avstyrker utskottet motionerna 2025/26:1423 (S), 2025/26:1598 (S), 2025/26:1803 (S), 2025/26:2454 (S) yrkande 3, 2025/26:3459 (S) yrkande 46 samt 2025/26:3775 (MP) yrkande 36.

Den fria kulturens förutsättningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om den fria kulturens förutsättningar.

Jämför reservation 7 (MP).

Motionerna

I partimotion 2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 34 föreslås ett tillkännagivande om att stärka det fria kulturlivet. Motionärerna framhåller att en förutsättning för att visionen om kultur för alla ska bli verklighet är att arrangörer har långsiktiga förutsättningar att arrangera kulturverksamhet i hela landet. I detta ingår frågan om ändamålsenliga lokaler.

Mats Berglund m.fl. (MP) anser i kommittémotion 2025/26:3366 yrkande 6 att livemusikens infrastrukturer bör stärkas för att ge bättre förutsättningar för arrangörer att tillhandahålla ett levande kultur- och musikliv över hela landet. Mot bakgrund av detta föreslår motionärerna ett tillkännagivande om att stödet till riksorganisationerna inom kulturområdet bör stärkas.

Bakgrund

Bestämmelser om statsbidrag för det fria kulturlivet finns i förordning (2012:516) om statsbidrag till det fria kulturlivet inom teater-, dans- och

musikområdet. Ändamålet med statsbidraget är att främja mångfald, kvalitet och förnyelse samt annan kulturpolitiskt värdefull utveckling inom det fria kulturlivet. Statens kulturråd prövar frågor om statsbidrag enligt förordningen. För 2026 uppgår anslaget 2:2 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål till knappt 250 miljoner kronor.

Utöver statliga bidrag finns riktade insatser mot arrangörer på regional och lokal nivå. De kommunala insatserna består av bidragsgivning eller olika typer av indirekta stöd, såsom subventioner av verksamhetslokaler. På regional nivå förekommer stöd i form av t.ex. främjande insatser och i vissa fall särskilda bidrag till arrangörer.

Hösten 2023 beslutade regeringen att ge Statens kulturråd i uppdrag att kartlägga tillgången till musikscener i hela landet och undersöka musikrådets förutsättningar att få tillgång till och nyttja ändamålsenliga lokaler (Ku2023/01051). Uppdraget redovisades i september 2024 i rapporten Tillgången till musikscener. Kartläggningen visar att det finns musikscener över hela landet, men att den faktiska tillgången påverkas av ett antal andra faktorer, t.ex. lokalernas ändamålsenlighet, publikkapacitet och hyresnivåer, samt otydliga regler och tillstånd för att arrangera konserter. Mot den bakgrunden föreslog Statens kulturråd ett antal åtgärder till regeringen, bl.a. ett nytt treårigt utvecklingsbidrag för att stärka arrangörers tillgång till kultur- och musikscener och att skatteregler för sponsring ska utredas.

Utskottets ställningstagande

Som motionärerna anför spelar arrangörsledet en viktig roll för att tillhandahålla ett levande kulturliv över hela landet. Utskottet konstaterar att det i dag finns en rad olika insatser, bidrag och andra stödsystem som syftar till att tillgängliggöra teater-, dans- och musikverksamhet. Utskottet är därför inte berett att nu föreslå något tillkännagivande enligt motionsyrkandena och avstyrker därför motionerna 2025/26:3366 (MP) yrkande 6 och 2025/26:3775 (MP) yrkande 34.

Barns rätt till kultur

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om barns rätt till kultur.
Jämför reservation 8 (V) och 9 (C).

Motionerna

I partimotion 2025/26:2819 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör genomföra en kulturgaranti efter norsk modell. Motionärerna anför, med hänvisning till den norska modellen,

att öronmärkta medel och en nationell samordning skulle ge fler elever möjlighet att ta del av professionella kulturproduktioner.

I kommittémotion 2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att värna barnkulturen. Motionärerna anser att barnkulturen utgör en viktig grogrund för bildning och lyfter särskilt museipedagogers roll när det gäller tillgängliggörandet av kultur för barn.

Bakgrund

Barnkonventionen innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn, bl.a. att barn och unga har rätt till konst och kultur. Barnkonventionen ratificerades av Sverige år 1990 och är sedan den 1 januari 2020 svensk lag. Statliga myndigheter, regioner och kommuner har tillsammans ansvar för att tillämpa barnkonventionen och realisera barns och ungas rättigheter.

I enlighet med de nationella kulturpolitiska målen ska kulturpolitiken i Sverige särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur (prop. 2009/10:3, bet. 2009/10:KrU5, rskr. 2009/10:145). Runt om i landet förekommer en mängd olika insatser och bidrag för att främja barns och ungas tillgång till kultur.

Skapande skola är en statlig bidragsform som förmedlar medel till grund- och gymnasieskolor för att möjliggöra elevernas deltagande i konst- och kulturaktiviteter. Skapande skola syftar till att ge elever dels ökade möjligheter att, tillsammans med professionell kulturverksamhet, uppleva och utveckla förståelse för olika uttrycksformer, dels ökade möjligheter till eget skapande. Skapande skola har god spridning över landet. Under 2024 fördelade Statens kulturråd ca 172 miljoner kronor till 437 beviljade ansökningar. Satsningen nådde drygt 862 000 elever, vilket motsvarar nästan 70 procent av målgruppen.

Myndigheten för kulturanalys presenterade i november 2025 rapporten Barns kulturvanor – skillnader i besöksaktiviteter och läsning utifrån demografiska och socioekonomiska faktorer (Kulturfakta 2025:7). Enligt rapporten präglas barns kulturvanor av skillnader kopplade till demografiska, socioekonomiska och geografiska faktorer. Exempelvis deltar flickor i högre utsträckning i de flesta kulturaktiviteter jämfört med pojkar. Resultaten visar att yngre barn (12–15 år) i större utsträckning besöker bibliotek och museer eller konstutställningar, medan äldre (15–18 år) i större utsträckning går på konsert och barn med utländsk bakgrund i högre grad har besökt bibliotek och läst böcker veckovis, medan barn med svensk bakgrund i större utsträckning har gått på bio och konsert.

Den 15 september 2025 infördes det s.k. fritidskortet för barn och unga. Fritidskortet omfattar barn och unga i åldrarna 8–16 år och ska ge ökad tillgång till idrott, kultur, friluftsliv och annat föreningsliv. Särskilt barn och unga från ekonomiskt utsatta hushåll ska genom fritidskortet få utökade möjligheter att delta i fritidsaktiviteter. Fritidskortet motsvarar ett värde som kan användas som betalning för barns och ungas fritidsaktiviteter inom de fyra områdena

idrott, kultur, friluftsliv och barn- och ungdomsorganisationer. Mot bakgrund av införandet av fritidskortet beslutade regeringen i oktober 2025 att ge Statens kulturråd i uppdrag att stärka kapaciteten i kulturskoleverksamhet som tillhandahålls av kommuner (S2025/01753). Av uppdraget framgår att det t.ex. kan innebära insatser för att öka barns och ungas kännedom om fritidskortet och om de kulturskolor som kommunerna tillhandahåller över hela landet, eller främja rekrytering och utbildning av lärare och annan personal inom dessa kulturskolor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis understryka vikten av att barn och unga har möjlighet att ta del av kultur samt skapa och utöva kultur. Kultur och eget skapande stimulerar och stärker barn och unga som individer, ger möjlighet till reflektion och kan motverka ensamhet och psykisk ohälsa. Att särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur är därför en viktig kulturpolitisk prioritering.

Som framgår ovan finns det flera bidragsformer som syftar till att säkerställa barns rätt till kultur, exempelvis Skapande skola och den nya satsningen på ett fritidskort för barn och unga. För många myndigheter och kulturinstitutioner är det också en uttalad målsättning att särskilt prioritera målgruppen barn och unga. Utskottet bedömer därför att det inte finns skäl för några tillkännagivanden i enlighet med motionsyrkandena. Utskottet avstyrker därför motionerna 2025/26:2819 (V) yrkande 6 och 2025/26:3183 (C) yrkande 5.

Den kommunala kulturskolan

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om den kommunala kulturskolan.

Jämför reservation 10 (V) och 11 (MP).

Motionerna

I partimotion 2025/26:2819 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 10 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda förutsättningarna för en regional kulturskoleverksamhet inom ramen för kultursamverkansmodellen. Motionärerna anser att kulturskolan skulle kunna erbjuda mer och bättre verksamhet om det infördes ett strukturerat samarbete mellan den kommunala nivån och den regionala och statliga nivån.

Amanda Lind m.fl. (MP) föreslår i partimotion 2025/26:3775 yrkande 10 ett tillkännagivande om att stärka hela kedjan av kompetensförsörjning för kultursektorn.

Även Mats Berglund m.fl. (MP) understryker i kommittémotion 2025/26:3366 yrkande 9 vikten av en ändamålsenlig kompetensförsörjning för kultursektorn. Motionärerna föreslår mot den bakgrunden ett tillkännagivande om kulturskolans centrala roll för livekulturen.

I motion 2025/26:1086 av Anna Wallentheim (S) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om en översyn för att långsiktigt säkra kulturskolans framtid och utveckling. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att stärka kulturskolorna genom att se över statligt ansvarstagande och långsiktig finansiering. Motionären föreslår också ett tillkännagivande (yrkande 3) om att alla barn ska ha samma ekonomiska och geografiska möjlighet att delta i kulturskolans verksamhet, samt att särskilda satsningar bör övervägas i socialt utsatta områden för att motverka segregation och främja ungas delaktighet i kultur (yrkande 4).

I motion 2025/26:2454 av Linus Sköld m.fl. (S) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att se över hur förutsättningarna för en avgiftsfri kulturskola med ett rikt utbud kan stärkas i hela landet.

Bakgrund

Riksdagen har beslutat att det övergripande målet för den kommunala kulturskolan ska vara att främja kulturskolans möjligheter att erbjuda barn och unga undervisning av hög kvalitet i kulturella och konstnärliga uttryckssätt, liksom möjligheterna till såväl fördjupning som bredd i undervisningen med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar (prop. 2017/18:164, bet. 2017/18:KrU9, rskr. 2017/18:312).

Kultur- och musikskolorna är en frivillig kommunal verksamhet som finns i nästan alla Sveriges 290 kommuner. I utbudet erbjuds ofta ämnen som musik, dans, teater och bild. Verksamheten finansieras i huvudsak inom ramen för den kommunala budgeten. Kommunerna har också möjlighet att ta ut avgifter för de tjänster de tillhandahåller. Intäkterna för kulturskolan kommer från terminsavgifter och instrumenthyror samt från uppdrag som kulturskolans personal utför i kommunens förskolor och skolor.

Utöver kommunernas grundfinansiering av kulturskolan finns ett statligt utvecklingsbidrag som syftar till att stödja kommunerna i arbetet med att utveckla kulturskolan när det gäller att bredda verksamheterna och nå fler barn. Utvecklingsbidraget fördelas av Statens kulturråd enligt förordningen (2019:470) om statsbidrag till kommuner som bedriver kulturskoleverksamhet. Av 3 § i nämnda förordning framgår att bidraget får lämnas bl.a. för att bredda och utveckla kulturskolans utbud, nå nya målgrupper och stärka kulturskoleverksamhet i områden med socioekonomiska utmaningar eller i glesbygd. Bidraget får även lämnas till en kommun som, till följd av kvalitetshöjande åtgärder i verksamheten, har en hög elevavgift och ser ett behov av att sänka den. Under 2024 fördelade Statens kulturråd 95 miljoner kronor till kommunerna för utveckling av kulturskoleverksamheterna. Av myndighetens rapport Vad går bidraget till?

Redovisningar av utvecklingsbidraget till kulturskolor 2022/23 och 2023/24 framgår att bidraget nådde nära 100 000 barn och unga under den aktuella perioden, varav drygt 50 000 var nya deltagare. Enligt rapporten arbetar kommunerna aktivt med att inkludera fler målgrupper i verksamheten.

I budgetpropositionen för 2026 aviserade regeringen att 10 miljoner kronor av statens befintliga stöd till kulturskolorna fr.o.m. 2026 kommer att riktas till kulturskolornas digitala insatser i syfte att fler barn och unga ska kunna ta del av kulturskolornas utbud över hela Sverige (prop. 2025/26:1, bet. 2025/26:KrU1, rskr. 2025/26:83).

Som beskrivits i avsnittet Barns rätt till kultur har regeringen beslutat att införa ett fritidskort och har inom ramen för reformen gett Statens kulturråd i uppdrag att stärka kapaciteten i kulturskoleverksamhet som tillhandahålls av kommuner (S2025/01753).

Utskottets ställningstagande

Den kommunala kulturskolan är sedan lång tid tillbaka en integrerad del av svenskt kulturliv och utbildningsväsende. Kommunernas kulturskoleverksamhet är omfattande och finns över hela landet. Varje år deltar omkring 200 000 barn och unga i kulturskolornas verksamhet. Utskottet instämmer i motionärernas uppfattning att den kommunala kulturskolan har en viktig roll för kulturens kompetensförsörjning och att dess verksamhet bör värnas. Som beskrivits ovan finns det kulturskolor i nästan samtliga av landets kommuner och kommunerna bedriver ett aktivt arbete för att nå ut till fler. Därtill finns statliga bidrag för utveckling av kulturskoleverksamhet. Utskottet bedömer att den kommunala kulturskolan i grunden fungerar väl och ser därför i nuläget inte något behov av en översyn av kulturskolornas verksamhet eller av finansieringsmodellen. Utskottet avser dock att följa frågan.

Riksdagen avslår motionerna 2025/26:1086 (S) yrkandena 1–4, 2025/26:2454 (S) yrkande 1, 2025/26:2819 (V) yrkande 10, 2025/26:3366 (MP) yrkande 9 och 2025/26:3775 (MP) yrkande 10.

Konstnärers villkor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om konstnärers villkor.
Jämför reservation 12 (MP), 13 (S) och 14 (MP).

Motionerna

I partimotion 2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 29 föreslås ett tillkännagivande om att stärka konstnärssallianserna. Allianserna är, enligt motionärerna, ett viktigt verktyg för att stärka anställningstryggheten för frilansande kulturarbetare. Motionärerna anser därför att de statliga medlen till

konstnärssallianserna bör säkras och utökas samt att regeringen bör ta initiativ till en översyn av om fler konstnärliga yrkesgrupper skulle kunna omfattas av systemet.

Björn Wiechel m.fl. (S) föreslår i kommittémotion 2025/26:3459 yrkande 39 ett tillkännagivande om scenkonstallianserna. Motionärerna anser att scenkonstallianserna har en viktig funktion för yrkesverksamma konst- och kulturskapares trygghet och att regeringen bör ta initiativ till att se över scenkonstalliansernas förutsättningar och organisering. Mirja Räihä och Per-Arne Håkansson (båda S) föreslår i motion 2025/26:1425 yrkande 3 ett tillkännagivande om att alliansmodellen bör ses över så att den kan omfatta fler yrken, exempelvis tekniker, producenter och scenarbetare.

I kommittémotion 2025/26:3366 av Mats Berglund m.fl. (MP) yrkande 10 föreslås ett tillkännagivande om artisters och kulturarbetares villkor. Motionärerna anser att förändringar behöver göras i regelverket för sjukpenninggrundande inkomst (SGI). Dels bör SGI kunna baseras på även historiska inkomster, dels bör statliga konstnärstipendier omfattas i beräkningen av SGI.

I motion 2025/26:3496 av Helene Odenjung (L) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att öka antalet fristäder i Sverige genom att uppmuntra fler kommuner och regioner att ansluta sig till Icorn (International Cities of Refuge Network). I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att utreda det statliga stödet till fristadsverksamheten genom riktade bidrag till kommuner och regioner som vill bli fristäder. I yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att ge Kulturrådet i uppdrag att samordna och utveckla stödfunktioner för nya och befintliga fristäder.

Bakgrund

Trygghetssystem för konstnärer

Arbetsmarknaden för professionella skådespelare, dansare och musiker kännetecknas av förhållandevis få tillsvidareanställningar. För att bl.a. öka den sociala och ekonomiska tryggheten för frilansande scenkonstnärer, avlasta arbetslöshetskassan samt utveckla arbetsförmedling och öka frilansande scenkonstnärers möjlighet till kompetensutveckling har riksdagen i olika omgångar med början 1999 beslutat om att anslå medel till s.k. scenkonstallianser där ett antal professionella skådespelare, dansare och musiker fått anställning och ersättning under perioder då de saknar engagemang. Det finns i dag tre scenkonstallianser, Teateralliansen, Dansalliansen och Musikalliansen. Alliansmodellen brukar beskrivas som en tredje anställningsform och innebär förenklat att frilansande skådespelare, dansare och musiker anställs av en s.k. allians som drivs i form av ett aktiebolag. Aktiebolaget finansieras i princip helt med statliga bidrag och ägs gemensamt av arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna på respektive scenkonstområde. För 2025 uppgick statens sammanlagda bidrag till scenkonstallianserna till 92,3 miljoner kronor.

En särskild utredare har haft i uppdrag att se över reglerna för sjukpenninggrundande inkomst (SGI), dvs. inkomstunderlaget som ligger till grund för beräkning av bl.a. sjukpenning och föräldrapenning (dir. 2021:19). Uppdraget redovisades sommaren 2023 i betänkandet Ett trygghetssystem för alla – nytt regelverk för sjukpenninggrundande inkomst (SOU 2023:30). I betänkandet föreslår utredaren bl.a. att SGI ska kunna beräknas på historiska inkomster och att statliga konstnärsstipendier ska omfattas i beräkningen av SGI. Betänkandet har remitterats och ärendet bereds inom Regeringskansliet.

Fristäder för konstnärer på flykt

I dag finns 25 fristäder i Sverige, dvs. kommuner eller regioner som är anslutna till det internationella nätverket Icorn (International Cities of Refuge Network). Fristadssystemet innebär att en kommun eller region ger en konstnär som i sitt hemland utsätts för hot eller begränsad yttrandefrihet en fristad under två år.

Statens kulturråd har ett återkommande uppdrag i regleringsbrevet att verka för fler fristäder för förföljda konstnärer samt för en utveckling av fristadssystemet i Sverige. Statens kulturråd ska även främja uppmärksamheten kring fristadsfrågor samt verka för att de fristadskonstnärer som finns i Sverige ska få ökad möjlighet att bli en del av offentligheten. Som en del av uppdraget fördelade myndigheten under 2024 sammanlagt 1,9 miljoner kronor i projektbidrag till insatser som på olika sätt stärker det nationella fristadsarbetet i Sverige. Sedan 2018 fördelar Statens kulturråd även bidrag till en nationell samordnare av Icornfristäder i Sverige.

Utskottets ställningstagande

De professionella konstnärerna är en förutsättning för ett levande kulturliv. Konstnärerna och deras förutsättningar att verka spelar således en avgörande roll för att de kulturpolitiska målen ska kunna uppnås. Men konstnärer är också viktiga aktörer utanför kulturens område. Genom att belysa sin tids samhällsfrågor och stå upp för yttrandefriheten kan de fungera som demokratins röstbärare. Det är därför angeläget att konstnärer kan arbeta fritt under rimliga villkor och få ersättning för sitt arbete.

Utskottet delar uppfattningen att konst- och kulturskapares trygghet och arbetsvillkor ska värnas. Utskottet konstaterar att det finns statliga ersättningar som syftar till att främja konstnärers ekonomiska och sociala trygghet. Stödet till scenkonstallianserna är ett exempel på detta. Regeringen har nyligen mottagit en statlig utredning som innehåller förslag om ökad trygghet för konstnärer. Även när det gäller fristäder för konstnärer på flykt pågår flera insatser för att stärka fristadsverksamheten runt om i Sverige. Utskottet instämmer i att internationell samverkan inom ramen för fristadssystemet är viktigt för att upprätthålla konstnärlig frihet och främja konstnärlig utveckling. Utskottet välkomnar därför uppdraget till Statens kulturråd att verka för fler fristäder för förföljda konstnärer och en utveckling av fristadssystemet. Med

hänvisning till det som har anförts ovan om pågående arbete avstyrker utskottet motionerna 2025/26:1425 (S) yrkande 3, 2025/26:3366 (MP) yrkande 10, 2025/26:3459 (S) yrkande 39, 2025/26:3496 (L) yrkandena 1–3 och 2025/26:3775 (MP) yrkande 29.

Ungas levnadsvillkor och fritid

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om ungas levnadsvillkor och fritid.

Jämför reservation 15 (MP).

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3544 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 19 föreslås ett tillkännagivande om att återinföra statsbidraget till samverkansinsatser för unga som varken arbetar eller studerar. Motionärerna påpekar att forskning och erfarenhet visar att just social isolering och utanförskap kan vara en grogrund för destruktiva beteenden och anser därför att det är viktigt att regeringen avsätter särskilda medel och uppdrag för ändamålet.

I motion 2025/26:673 av Blåvitt Elofsson och Lars Mejern Larsson (båda S) föreslås ett tillkännagivande om att utreda möjligheterna till stärkt vuxennärvaro på platser där barn och ungdomar vistas, såsom idrottsplatser, lekplatser och skolmiljöer.

I motion 2025/26:2743 av Mats Wiking (S) påpekas att alla barn och unga, oavsett bostadsort eller bakgrund, ska ha rätt till en trygg fritidsmiljö med närvarande vuxna och möjlighet till meningsfulla aktiviteter. Därför föreslår motionären ett tillkännagivande om att regeringen ska ta fram en nationell strategi för fritidsgårdar och ungas mötesplatser.

Emma Ahlström Köster (M) anför i motion 2025/26:1520 yrkande 6 att Sverige i högre utsträckning behöver försvara den svenska modellen och de svenska värderingarna. Motionären föreslår därför ett tillkännagivande om att regeringen bör se över möjligheten att regelbundet följa upp och redovisa ungas attityder till demokrati och auktoritära styrelseskick samt vid behov vidta åtgärder.

Bakgrund

Riksdagen har, som tidigare nämnts, beslutat att målet för alla statliga beslut och insatser som rör ungdomar mellan 13 och 25 år ska vara att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen (prop. 2013/14:191, bet. 2013/14:KrU9, rskr. 2013/14:354).

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) är förvaltningsmyndighet för ungdomspolitik. Myndigheten fördelar statsbidrag

och har i uppgift att utifrån ungdomars olika förutsättningar och levnadsvillkor bidra till att ungdomar etablerar sig i arbets- och samhällslivet, verka för att ungdomar har meningsfulla och utvecklande fritidsaktiviteter och främja ungdomars förutsättningar till inflytande och delaktighet i samhällsutvecklingen. Myndigheten ska också stödja utvecklingen av kunskapsbaserad ungdomspolitik i kommuner och regioner samt följa upp ungdomars levnadsvillkor, attityder och värderingar.

Under åren 2016–2018 fördelade MUCF projektbidrag till kommuner och samordningsförbund för samverkansinsatser för unga som varken arbetar eller studerar. Uppdraget var tillfälligt och upphörde 2018. I april 2025 uppdrog regeringen åt MUCF att stärka insatserna för unga som varken arbetar eller studerar. I det nya uppdraget ingår att fördela ett statsbidrag och fungera som nationell resurs för samordning och stöd till aktörer som arbetar med denna målgrupp.

MUCF arbetar också med att erbjuda stöd till den öppna fritidsverksamheten och stöttar kommuner och organisationer i att utveckla kvaliteten i dess verksamhet. Med öppen fritidsverksamhet avses verksamhet som sker på ungas fritid, där unga deltar av fri vilja och under fria former. Mötesplatserna utgörs ofta av ungdoms- och fritidsgårdar, ungdomens hus och liknande verksamheter. Enligt den nationella ungdomsenkäten, som är en återkommande enkätundersökning som genomförs av MUCF om ungas levnadsvillkor, besökte 9,5 procent av unga i åldern 16–25 år en fritidsgård eller ett ungdomens hus regelbundet under 2024. Enligt MUCF:s rapport Kartläggning av den öppna fritidsverksamheten (2025) finns öppen fritidsverksamhet i nästan alla kommuner i landet. Vidare framgår att personalen i stor utsträckning är heltidsanställd och att andelen heltidsanställda ökar över tid. Rapporten visar emellertid också att den öppna fritidsverksamheten har utmaningar med kompetensförsörjningen och att nära en tredjedel av verksamheterna (hälften i storstäder och storstadsnära kommuner) har haft vakanta tjänster på grund av svårigheter att rekrytera personal.

Som en del av MUCF:s uppgift att följa upp ungdomars attityder och värderingar genomför myndigheten en omfattande attityd- och värderingsstudie vart sjätte år. I augusti 2025 publicerade myndigheten rapporten Så tycker unga 2025 – Demokrati och viktiga samhällsfrågor. I rapporten beskrivs hur dagens unga ser på samhället och demokratin, bl.a. när det gäller attityder till jämställdhet och könsnormer, invandring och integration samt viljan att bidra till samhället vid en kris.

Som tidigare har beskrivits infördes fritidskortet för barn och unga i september 2025. Fritidskortet är ett statligt stöd som syftar till att främja barns och ungas möjligheter att delta i fritidsaktiviteter som bidrar till en aktiv och meningsfull fritid. Utöver fritidskortet finns ett flertal andra bidrag och övriga stödformer för att främja en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga, både offentliga medel och stöd från olika stiftelser och ideella organisationer.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill understryka vikten av att alla barn och unga får möjlighet till en trygg och meningsfull fritid. Det är angeläget att främja barns och ungas aktiva deltagande i kultur, idrott, friluftsliv och föreningsliv, och möjligheten att delta i dessa aktiviteter ska inte avgöras av familjernas ekonomi. Vidare instämmer utskottet i uppfattningen att staten har ett ansvar att skapa förutsättningar för att unga ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden, t.ex. när det gäller insatser för unga som varken arbetar eller studerar och som därigenom står långt från arbetsmarknaden. Det är därför positivt att det pågår ett arbete med syfte att skapa god hälsa och utveckling för barn och unga.

Utskottet vill också betona betydelsen av att unga ges möjlighet till inflytande och delaktighet och att de uppmuntras att ta aktiv del i det demokratiska livet och i samhällsdebatten. Det är därför viktigt att barn och unga har kunskap om demokratis villkor och att de känner tilltro till demokratin och ett engagemang för samhällsutvecklingen. Mot bakgrund av de insatser som genomförs av olika myndigheter för att förbättra ungas levnadsvillkor och möjligheter till en meningsfull fritid finner utskottet inte skäl till några tillkännagivanden i enlighet med motionsyrkandena. Utskottet föreslår därför att riksdagen avslår motionerna 2025/26:673 (S), 2025/26:1520 (M) yrkande 6, 2025/26:2743 (S) och 2025/26:3544 (MP) yrkande 19.

Ungas medievanor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om ungas medievanor.

Motionerna

I motion 2025/26:645 av Heléne Björklund m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att Sverige bör ta initiativ inom Nordiska ministerrådet till en arbetsgrupp om sociala medier och digitalt konsumentskydd för barn och unga. Enligt motionärerna spelar sociala medier en allt större roll i barns och ungas vardag, vilket riskerar en negativ påverkan på deras hälsa och välmående. Motionärerna anser därför att det behövs lättillgängliga föräldrakontroller och ökade krav på företagen att utveckla verktyg som motverkar överdriven skärmtid.

I motion 2025/26:30 av Josef Fransson (SD) föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör försöka få företagen att utvidga föräldralås på barnens appar.

Bakgrund

Folkhälsomyndigheten fick i maj 2023 i uppdrag att sammanställa kunskap om sambanden mellan hälsoeffekter och digital medieanvändning bland barn

och unga och föreslå åldersanpassade rekommendationer och vägledning för barn och unga i åldrarna 0–18 år (S2023/01669). Kunskapssammanställningen redovisades i juni 2024 och av den framgår det att frekvent användning av digitala medier kan leda till t.ex. sämre sömn och depressiva symtom. Vidare kan, enligt kunskapsunderlaget, den tekniska och kommersiella utformningen av digitala medier i sig vara skadlig genom att den kan stimulera till ökad användning, vilket tränger undan bl.a. sömn och fysisk aktivitet. Utifrån resultaten i kunskapssammanställningen har Folkhälsomyndigheten tagit fram rekommendationer för en balanserad skärmanvändning bland barn och unga i åldrarna 0–18 år. I april 2025 fick Folkhälsomyndigheten i uppdrag att genomföra en nationell informationsinsats gällande dessa rekommendationer. Inom ramen för uppdraget har Folkhälsomyndigheten tillsammans med Mediemyndigheten sammanställt broschyren Hur pratar ni om skärmen hemma? Tips och råd om barns skärmanvändning (2025). Broschyren har skickats hem till vårdnadshavare med barn i åldrarna 6–13 år. Utöver broschyren har Mediemyndigheten på sin hemsida samlat information till föräldrar om hur de kan hjälpa sina barn att begränsa skärmtiden, bl.a. genom föräldraställningar om säkerhet och skärmtid i appar och spel.

Den 10 oktober 2025 beslutade regeringen att uppdra åt en särskild utredare (dir. 2025:91) att analysera förutsättningarna för att införa en åldersgräns för barns användning av sociala medier och, om det inte bedöms möjligt att lämna förslag på en åldersgräns för sociala medier, analysera förutsättningarna för att höja åldern för när barn kan lämna samtycke till att deras personuppgifter behandlas för informationssamhällets tjänster. Utredaren ska även följa det arbete med åldersverifiering som initierats inom EU. Syftet är att stärka skyddet för barns hälsa och trygghet i digitala miljöer. Den del av utredarens uppdrag som avser förslag på en åldersgräns för användning av sociala medier eller höjd ålder för när barn kan lämna samtycke till att deras personuppgifter behandlas för informationssamhällets tjänster ska redovisas senast den 12 juni 2026. Övriga delar av uppdraget ska redovisas senast den 14 november 2026.

Frågor om skärmanvändning och digitala mediers påverkan på barns och ungas hälsa har också varit föremål för diskussion på nordisk nivå, inte minst under 2024 när Sverige var ordförande i Nordiska ministerrådet. I ett gemensamt uttalande i april 2024 uttryckte hälso- och socialministrarna i de nordiska länderna att de tillsammans vill utveckla strategier och initiativ som främjar en balanserad användning av skärmar och minimerar skärm-användningens potentiella negativa konsekvenser. De uttryckte även att de genom politiska åtgärder vill öka pressen på de stora sociala medier-företagen, så att de tar ansvar och vidtar åtgärder för att minska de negativa effekter deras produkter har på barns och ungas hälsa.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det pågår en rad olika insatser i syfte att främja en mer balanserad digital medieanvändning bland barn och unga. Inte minst har

Folkhälsomyndigheten genomfört en riksomfattande informationskampanj om skärmanvändning. Därutöver noterar utskottet att regeringen har gett en särskild utredare i uppdrag att analysera förutsättningarna för att införa en åldersgräns för barns användning av sociala medier samt att det redan i dag finns ett etablerat samarbete på nordisk nivå i fråga om digitala mediers påverkan på barns och ungas hälsa. Utskottet välkomnar dessa initiativ och avser att följa utvecklingen. Däremot bedömer inte utskottet att något tillkännagivande enligt motionsyrkandena är nödvändigt i nuläget. Mot den bakgrunden avstyrks motionerna 2025/26:30 (SD) och 2025/26:645 (S).

Public service

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om verksamhetsramar för public service-företagen, programutbud och krav på beredskap för public service.

Jämför reservation 16 (S), 17 (C), 18 (MP), 19 (MP), 20 (S) och 21 (MP).

Motionerna

Verksamhetsramar för public service-företagen

I partimotion 2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 79 föreslås ett tillkännagivande om att trygga public services oberoende och uppdragets bredd. Motionärerna understryker att ett brett utbud för hela befolkningen, hög tillgänglighet och ett fortsatt högt förtroende är centralt. Public service spelar även en central roll för att få saklig och opartisk information, professionell journalistik och faktagranskning. I yrkande 80 föreslås även ett tillkännagivande om en långsiktigt hållbar och tillräcklig finansiering av public service. Motionärerna delar inte Tidöpartiernas bild av att det finns stora möjligheter till effektivisering och samverkan som kan spara pengar samtidigt som kraven kvarstår på att ha ett brett nyskapande utbud med hög kvalitet, folkbildande ambitioner och lokal närvaro.

I kommittémotion 2025/26:3459 av Björn Wiechel m.fl. (S) yrkande 66 föreslås ett tillkännagivande om att det behövs ett starkt public service med högt förtroende hos allmänheten, bred geografisk spridning och en tryggad finansiering. Motionärerna menar vidare att public service-bolagens nyhetsmedier bör kunna ha möjlighet att väcka intresse för sina program på andra plattformar än sina egna. Public service bör även kunna sända t.ex. stora sportevenemang, ha goda möjligheter att skapa högkvalitativa program och bidra till motståndskraft mot desinformation. I yrkande 67 föreslås ett tillkännagivande om marknätet. Motionärerna anför att det faktum att alla kommersiella bolag nu lämnar marknätet innebär att samhällets kostnader ökar

med ca 300–400 miljoner kronor om året och att det därför är avgörande att regeringen skyndsamt presenterar en lösning.

I kommittémotion 2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 21 föreslås ett tillkännagivande om att värna långsiktighet och oberoende för public service. Motionärerna menar att public service spelar en stor roll för speglingen av hela landet. Den behövs sida vid sida med de privata aktörerna för att få en mångfald av olika perspektiv.

I motion 2025/26:2893 av Lars Beckman (M) föreslås ett tillkännagivande om att staten inte ska bidra till snedvriden konkurrens mellan olika medier.

I motion 2025/26:2866 av Jan Ericson och Lars Beckman (båda M) föreslås ett tillkännagivande om att på sikt se över möjligheten att minska omfattningen av dagens public service.

I motion 2025/26:797 av Elsa Widding (-) föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda en uppdelning av SVT:s verksamhet i två kanaler, en med uttalad vänsterpolitisk och en med uttalad högerpolitisk profil.

Utbudet i public service

I kommittémotion 2025/26:1618 av Jan Riise m.fl. (MP) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att öka utbudet på minoritetsspråk i public service-medier. Motionärerna menar att det behövs både fler nyhetsinslag och kulturinslag för att hålla minoritetskulturer och minoritetsspråk levande.

I kommittémotion 2025/26:3435 av Jan Riise m.fl. (MP) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att öka public services programutbud på de nationella minoritetsspråken.

I motion 2025/26:1568 av Heléne Björklund m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att verka för att public service-medier i de nordiska länderna görs tillgängliga över nationsgränserna.

I motion 2025/26:362 av Michael Rubbestad (SD) föreslås ett tillkännagivande om att public service ska anta en policy för att undvika gangsterrap, moraliskt tvivelaktig musik samt grova svordomar och könsord, i syfte att främja sunda och konstruktiva värderingar i samhället.

Public service och beredskap

I kommittémotion 2025/26:3556 av Peter Hultqvist m.fl. (S) yrkande 93 föreslås ett tillkännagivande om behovet av en bildad befolkning för ökad motståndskraft och nationell säkerhet.

I kommittémotion 2025/26:3405 av Emma Berginger m.fl. (MP) yrkande 13 föreslås ett tillkännagivande om att större hänsyn behöver tas till public services beredskapsuppdrag vid framtida ramtilldelning. I yrkande 14 föreslås ett tillkännagivande om vikten av att public service når ut brett i befolkningen, och även strävar efter att nå dem som normalt inte nås av public service, för att stärka beredskapen att kunna nå ut till befolkningen i händelse av kris.

Bakgrund

Riksdagen beslutade den 22 oktober 2025 att godkänna regeringens förslag om en ny lag om public service, ramar för public service-företagens verksamhet och innehållet i public service-uppdraget under kommande uppdragsperiod. Riksdagen godkände även regeringens förslag om hur utbudet ska sändas och tillhandahållas och public service-företagens roll för beredskap och säkerhet (prop. 2024/25:166, bet. 2025/26:KrU2, rskr. 2025/26:15). Lagen trädde i kraft den 2 december och regeringen beslutade den 4 december om sändningstillstånd och public service-uppdrag för Sveriges Radio, Sveriges Television och Sveriges Utbildningsradio. I besluten finns de närmare villkoren för public service-företagen under 2026–2033. Enligt den nya lagen ska verksamheten som helhet präglas av det demokratiska statskicketets grundidéer och principen om alla människors lika värde och den enskilda människans frihet och värdighet. Den ska också utövas opartiskt och sakligt och med beaktande av en vidsträckt yttrandefrihet och informationsfrihet.

Anslagen till SVT, SR och UR för 2026 räknas upp med 3 procent jämfört med tilldelningen för 2025. Medelstillelningen till respektive företag ska därefter höjas med 2 procent per år 2027–2030 och med 1 procent per år 2031–2033. I propositionen En lag om public service och riktlinjer för verksamheten 2026–33 bedömer regeringen att de utmaningar som företagen kommer att ha för att uppfylla sina uppdrag i allmänhetens tjänst kan hanteras inom ramen för den föreslagna medelstillelningen, vid behov genom rationaliseringar och omprioriteringar. Mot bakgrund av att medelstillelningen höjdes under föregående uppdragsperiod och att företagen sedan tidigare arbetar med att stärka säkerheten för online-distributionen menar regeringen att det inte finns risk för företagens möjligheter att fullgöra sina beredskapsuppdrag under uppdragsperioden.

Regeringen framhåller vidare i propositionen att det är svårt att uppskatta hur stora de eventuella kostnadsökningarna skulle kunna bli för public service-företagen för att fortsätta sända i marknätet. Regeringen utesluter inte att det kommer att vara möjligt för riksdagen att fatta separata beslut om extra medel för oförutsedda kostnader om det finns medel på public service-kontot.

Regeringen utsåg i augusti 2024 en särskild utredare med uppdraget att kartlägga distributionen av radio- och tv-program i marknätet och över internet samt vid behov lämna förslag för en väl fungerande distribution över internet. Utredaren ska enligt direktiven (dir. 2024:74) även bl.a. undersöka en situation där färre programbolag väljer att sända i marknäten och vilka konsekvenser det skulle kunna få för i synnerhet public service-företagen. Utredaren ska därför beskriva förutsättningarna för distribution av radio respektive tv i marknätet under de kommande åren i fråga om finansiering och kostnader, teknik och reglering med särskilt fokus på public service, och beskriva betydelsen av marknätet för tv respektive radio vid höjd beredskap eller andra extrema samhällspåfrestningar. Utredningen ska slutredovisa uppdraget den 30 september 2026.

Enligt de beslutade villkoren för sändningsrätten ska SVT sända SVT1 och SVT2 samt högst två ytterligare programtjänster till hela landet. Att sända till hela landet innebär att minst 99,8 procent av den fast bosatta befolkningen ska kunna ta emot sändningarna.

Enligt regeringens beslut om public service-uppdrag för SVT ska antalet förstapubliceringar på de nationella minoritetsspråken och teckenspråk fortsätta att öka under uppdragsperioden jämfört med 2025 års nivåer. Det samlade programutbudet på nationella minoritetsspråk och teckenspråk ska, inräknat utbudet i Sveriges Radio AB (SR) och Sveriges Utbildningsradio AB (UR), varje år uppgå till minst 2025 års nivå. Motsvarande utbud på jiddisch ska däremot öka under uppdragsperioden jämfört med 2025 års nivå. Programutbudet ska ha relevans för de berörda grupperna och SVT ska ha en kontinuerlig dialog med dessa grupper. SVT ska även erbjuda ett utbud på andra minoritetsspråk.

I de beslutade uppdragsvillkoren för SR, SVT och UR slås det fast att språkvårdsfrågor ska beaktas i programverksamheten. Programutbudet ska präglas av folkbildningsambitioner och även spegla förhållanden i hela landet och befolkningen som helhet. SVT ska beakta programverksamhetens betydelse för den fria åsiktsbildningen och det ska finnas rum för en mångfald av åsikter och meningssyftningar. Enligt företagens egen språkpolicy ska språket kännetecknas av gott omdöme, användas med medvetenhet, och lyssnare och tittare ska utan störningar kunna uppfatta och tillgodogöra sig sändningsinnehållet.

De nordiska public service-bolagen samarbetar inom Nordvision för att stärka public service i Norden. Medlemmarna samproducerar, utväxlar program, utvecklar gemensamma format och delar kunskap. En stor del av samarbetet äger rum inom programgrupper och expertgrupper som träffas för att hitta nordiska samarbetspartner och möjliga samproduktioner. Nordvisionsfonden får sina intäkter från kabeldistribution av tv-programmen från de nordiska medlemmarna. Fondens medel är öronmärkta för nordiska samproduktioner och samarbetsprojekt som syftar till att stärka det nordiska kultursamarbetet och stimulera nyttjandet av nordiska författare och artister.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare ställt sig bakom att grundläggande krav på public service-uppdraget samlas i en ny lag om public service. Av lagen framgår bl.a. att verksamheten som helhet ska präglas av det demokratiska statsskickets grundidéer och alla människors lika värde. Utskottet har även i tidigare behandling ställt sig bakom regeringens förslag om ramarna för verksamheten. Utskottet har likaså ställt sig bakom regeringens förslag om hur utbudet ska sändas och tillhandahållas, de överordnade kraven på programutbud och programföretagens närvaro på externa internetplattformar. Utskottet välkomnar vidare att det nuvarande kravet på beredskapsförberedelser liksom verksamhet och organisation vid höjd beredskap bör gälla även nästa

uppdragsperiod för SR och SVT. Utskottet delar även regeringens uppfattning att public service-företagens utmaningar för att uppfylla sina uppdrag i allmänhetens tjänst bör hanteras inom ramen för den beslutade medelstilledningen och välkomnar att regeringen inte utesluter möjligheten att fatta separata beslut om extra medel för oförutsedda kostnader. Enligt utskottet är regeringens förslag väl avvägda och utskottet finner inte skäl att rikta något tillkännagivande till regeringen om verksamhetsramar för public service-företagen, utbudet i public service eller krav på beredskap för public service-företagen. Därmed avstyrker utskottet motionerna 2025/26:362 (SD), 2025/26:797 (-), 2025/26:1568 (S), 2025/26:1618 (MP) yrkande 5, 2025/26:2866 (M), 2025/26:2893 (M), 2025/26:3183 (C) yrkande 21, 2025/26:3405 (MP) yrkandena 13 och 14, 2025/26:3435 (MP) yrkande 5, 2025/26:3459 (S) yrkandena 66 och 67, 2025/26:3556 (S) yrkande 93 och 2025/26:3775 (MP) yrkandena 79 och 80.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de yrkanden som rör samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden.

Utskottets ställningstagande

De motionsförslag som tas upp i bilaga 2 rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden i betänkandena 2024/25:KrU6 Tillgång till kultur och kulturskaparnas villkor, 2023/24:KrU8 Kultur och fritid för barn och unga, 2023/24:KrU10 Kultur för alla, 2022/23:KrU8 Kultur för alla, och 2022/23:KrU3 Kultur och fritid för barn och unga.

Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag.

Utskottet ser inte någon anledning att nu på nytt pröva frågorna i de motionsyrkanden som tas upp i bilaga 2 och avstyrker därför dessa yrkanden.

Reservationer

1. Kulturens roll och oberoende, punkt 1 (MP)

av Mats Berglund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkandena 1, 2 och 4.

Ställningstagande

Kulturen är samhällets gemensamma grund. Den bär våra olika berättelser, formar vår förståelse av världen och binder oss samman i ett gemensamt men mångfasetterat samtal. Kulturen måste tillåtas vara både fri och föränderlig. Bildning gör oss fria, kritiskt tänkande och delaktiga. Tillsammans utgör kultur och bildning ett ekosystem som bär upp demokratin. När fler människor har tillgång till konst, litteratur, folkbildning och kulturarv stärks både yttrandefriheten och förmågan att förstå och värna demokratins grundvalar.

I en tid av desinformation, polarisering, klimathot och säkerhetspolitiska hot blir kulturens och bildningens roll ännu mer central. Ett samhälle där människor kan tolka sin samtid, förstå sin historia och delta i det offentliga samtalet är också ett samhälle med motståndskraft. Därför måste kulturens ekosystem ses som en demokratisk infrastruktur – lika viktig för försvarsviljan som för samhällsutvecklingen.

Kulturpolitiken ska ha utgångspunkt i den konstnärliga friheten och yttrandefriheten och stimulera en mångfald av kulturella uttryck. Kulturen ska ges förutsättningar, värde och kraft utan att politiken försöker styra dess innehåll eller form, och utan att misstänkliggöra dess avsikter. För Miljöpartiet är det en självklarhet att på olika sätt verka för att öka det konstnärliga frihetsutrymmet, och principen om armlängds avstånd är grundläggande och ska värnas och stärkas. Även i bl.a. kultursamverkansmodellen bör principen om armlängds avstånd stärkas.

2. Breddad finansiering av kulturområdet, punkt 2 (C)

av Catarina Deremar (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 3 och
bifaller delvis motion

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 37.

Ställningstagande

Kulturen blir friare om den står på fler ben. Offentlig finansiering behövs i många fall och kan och bör ofta inte ersättas. Men samtidigt bör möjligheterna till privat finansiering förbättras. Det bl.a. frågor som att underlätta kultursponsring, sänka dansbandsmomsen, införa avdragsrätt för företag vid förstahandsinköp av konst och andra former av åtgärder som främjar privat finansiering. Det behöver också tas fram modeller för offentlig, idéburen och privat samverkan. Mer privat finansiering behövs för att växla upp de offentliga bidragen, och för att det ska bli framgångsrikt måste det finnas en tydlig konstruktion som visar att det fungerar och att den konstnärliga friheten samtidigt kan värnas. Det handlar om att skapa förtroende så att fler kan bli bekväma med att bidra till kulturen med privata medel.

3. Breddad finansiering av kulturområdet, punkt 2 (MP)

av Mats Berglund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 37 och
bifaller delvis motion

2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 3.

Ställningstagande

De tuffa villkoren för kulturen – till följd av pandemin, det ekonomiska läget och åtstramningar från regeringen – understryker behovet av en breddad finansiering för att stärka sektorns långsiktiga hållbarhet. Förutsättningarna för att minska hinder, öka stimulans och öppna för privat finansiering behöver ses över.

4. Kultur i hela landet, punkt 3 (S)

av Björn Wiechel (S), Lars Mejern Larsson (S), Azadeh Rojhan (S), Magnus Manhammar (S) och Ewa Pihl Krabbe (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3459 av Björn Wiechel m.fl. (S) yrkande 46,

bifaller delvis motionerna

2025/26:1423 av Åsa Karlsson (S) och

2025/26:2454 av Linus Sköld m.fl. (S) yrkande 3 och

avslår motionerna

2025/26:1598 av Jessica Rodén m.fl. (S) och

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 36.

Ställningstagande

Att aktivt sänka trösklar och tillgängliggöra kultur för fler är grundläggande för oss socialdemokrater. Vi vill bredda deltagandet, särskilt bland barn och unga som sällan besöker museer. Det är fortfarande stora skillnader mellan olika elevgruppers möjlighet att ta del av kulturupplevelser, ofta kopplat till bostadsort och socioekonomisk bakgrund. Vårt mål är att alla barn i Sverige, oavsett bakgrund, ska ha möjlighet att möta museerna och kulturarvet på ett meningsfullt sätt.

Vidare anser vi att staten har ett ansvar för att alla får samma möjligheter att uppleva och utöva kultur och att det är viktigt att säkerställa att de statliga kulturmedlen kommer hela landet till del.

5. Kultur i hela landet, punkt 3 (MP)

av Mats Berglund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 36 och avslår motionerna

2025/26:1423 av Åsa Karlsson (S),

2025/26:1598 av Jessica Rodén m.fl. (S),

2025/26:2454 av Linus Sköld m.fl. (S) yrkande 3 och

2025/26:3459 av Björn Wiechel m.fl. (S) yrkande 46.

Ställningstagande

Kulturens finansiering måste tryggas i hela landet. Miljöpartiet vill permanenta flera av de återstartsstöd som infördes efter pandemin, men i dag är det inte längre bara en fråga om återhämtning från pandemin – vi står inför behovet av en återstart efter regeringens kulturpolitiska nedmontering. Under vår tid i regering tillsattes Återstartsutredningen (SOU 2021:77), som presenterade en rad förslag för en långsiktig och trygg återhämtning i hela kultursektorn. Trots att utredningen tydligt betonade vikten av långsiktigt stöd, valde den nya regeringen att i stort sett avsluta de tillfälliga satsningarna. I en tid präglad av lågkonjunktur behöver politiken snarare visa att kulturen är en grundläggande del av vår gemensamma välfärd – inte något som det skärs ned på. Vi vill därför se permanenta satsningar, bl.a. till kultursamverkansmodellen.

6. Amatörteatern, punkt 4 (V)

av Hanna Gunnarsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:1803 av Lena Johansson (S).

Ställningstagande

Amatörteaterns Riksförbund (ATR) är Sveriges största amatörteaterorganisation och samlar omkring 230 medlemsföreningar med totalt ca 10 000 aktiva. Hälften av medlemmarna är under 25 år, vilket gör ATR till en avgörande aktör för ungas kulturutövande. Förbundet verkar partipolitiskt och religiöst obundet för att främja konstnärlig frihet, demokratiska arbetsformer och möten över generationsgränserna.

ATR är en central aktör för det ideella kulturlivet i Sverige, med verksamhet som sträcker sig över hela landet. Förutom att stödja amatörteaterföreningar genom utbildning, rådgivning och arrangemang, ansvarar de också för ett nationellt manusbibliotek och en upphovsrättsförmedling. Denna funktion är avgörande för att möjliggöra laglig och tillgänglig teaterverksamhet inom kulturskolor, folkhögskolor, skolteater och ideella grupper och är unik i sitt slag.

För att ATR ska kunna fortsätta denna viktiga verksamhet krävs långsiktiga och förutsägbara ekonomiska villkor. Kortsiktiga projektmedel räcker inte för att trygga drift av manusbibliotek, rådgivning och festivalverksamhet. Staten bör därför säkerställa ett stabilt stöd som gör det möjligt för ATR att fortsatt utveckla kultur och delaktighet i hela landet.

7. Den fria kulturens förutsättningar, punkt 5 (MP)

av Mats Berglund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3366 av Mats Berglund m.fl. (MP) yrkande 6 och

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 34.

Ställningstagande

Miljöpartiet vill se ett levande kulturliv över hela landet, där människor både kan uppleva och utöva kultur på bra och rättvisa villkor. För att visionen om kultur för alla ska bli verklighet, behöver arrangörer ha långsiktiga förutsättningar för att kunna arrangera evenemang i hela landet. Alla ska kunna uppleva evenemang live oavsett var i Sverige de bor. Betydelsen av ett levande, fungerande kulturliv – med biografier, teatrar, konserthus och scener i olika storlekar för musik, teater och konst – går inte att underskatta. Livekulturen behövs för att vi ska må bra som människor och för ett fungerande samhälle.

För att stärka livemusikens infrastruktur behöver det offentliga ge bättre

förutsättningar för arrangörerna. Även stödet till riksorganisationerna inom kulturen behöver stärkas. Under regeringens styre har stödet från Kulturrådet urholkats kraftigt. Den utvecklingen behöver brytas. I synnerhet är det den ideellt organiserade kulturen som behöver få större möjligheter.

Utöver anslagen till det fria kulturlivet är frågan om ändamålsenliga lokaler viktig. Här behöver politik, näringsliv och kulturaktörer komma samman för att diskutera möjliga lösningar. Det är inte rimligt att den fria kulturen och livekulturen trycks allt längre bort från städernas centrum eller inte har några spelplatser alls i mindre orter runt om i landet.

8. Barns rätt till kultur, punkt 6 (V)

av Hanna Gunnarsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2819 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 6 och avslår motion

2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 5.

Ställningstagande

Det är stora skillnader mellan elevers tillgång till professionell kultur. I vissa regioner och kommuner finns en kulturaranti som garanterar alla elever ett visst antal scenföreställningar under skoltiden och i bland även insatser från Skapande skola. Andra elever kan gå hela sin skolgång utan att komma i kontakt med en scenkonstföreställning eller ett museibesök. Detta rimmar illa med det nationella målet om alla barns rätt till kultur.

I Norge finns sedan 1994 en nationell samordnare, Scenekunstbruket, som väljer ut och förmedlar högkvalitativa föreställningar för barn och unga. De utvalda föreställningarna förmedlas vidare till regionerna som har fått en budget för att köpa in dem. I samarbete med kommunerna erbjuds sedan skolorna föreställningar. Scenekunstbruket fungerar därmed som nationell samordnare inom området. Modellen har lett till ett ökat resursutnyttjande och kulturaktörer med offentliga bidrag har gått från att spela en föreställning 4–9 gånger till att i stället över några års tid framföra den 500 gånger.

Till skillnad från de norska kulturaktörerna måste de svenska grupperna i egen regi jaga skolor, kultursamordnare och bidrag i 290 kommuner och 21 regioner. Svenska grupper marknadsför sig själva, deltar på utbudsdagar och schemalägger turnéer. I Norge tillhandahålls den servicen inom ramen för Scenekunstbruket och ingår i den s.k. kulturelle skolesekken. I Norge kan man

också se att statusen har höjts och att intresset för att skapa föreställningar för barn och ungdomar har ökat sedan systemet infördes. Vänsterpartiet anser att en systematisering och strukturering av de medel som i dag finns att söka hos Kulturrådet, däribland pengar i kultursamverkansmodellen, skulle möjliggöra en kulturgaranti för alla barn från förskolan till gymnasiet. I ett första steg vill vi införa rätten för alla elever att ta del av professionell scenkonst. Regeringen bör genomföra en kulturgaranti för alla elever efter norsk modell.

9. Barns rätt till kultur, punkt 6 (C)

av Catarina Deremar (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 5 och
avslår motion

2025/26:2819 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 6.

Ställningstagande

Det är centralt att alla barn får möta olika kulturyttringar så att de kan ges många vägar att använda sin nyfikenhet, utveckla sin kreativitet och finna sina egna uttryck. Det skapar en grogrund för bildning att bära med sig genom livet men det bidrar också till möjligheter till reflektion och bearbetning av de intryck och händelser som man har i sin vardag och möter i olika medier. Att den möjligheten ges i kulturen genom bl.a. museipedagoger har särskilt stor betydelse med en orolig omvärld, och därför behövs fler sätt att ge barn tillgång till sådan verksamhet.

10. Den kommunala kulturskolan, punkt 7 (V)

av Hanna Gunnarsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2819 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 10 och
avslår motionerna

2025/26:1086 av Anna Wallentheim (S) yrkandena 1–4,
2025/26:2454 av Linus Sköld m.fl. (S) yrkande 1,
2025/26:3366 av Mats Berglund m.fl. (MP) yrkande 9 och
2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 10.

Ställningstagande

Under de senaste åren har det gjorts flera viktiga insatser för att utveckla kulturskolan. Inom den gemensamma organisationen Kulturskolerådet stöttar kulturskolorna varandra kring utvecklingsfrågor, fortbildning och nya metoder. Det nationella Kulturskolecentrum samlar in statistik och sprider forskningsresultat. För många små kommuner kan det dock vara svårt att ta till vara dessa resurser och utveckla den egna verksamheten. Det finns också ett litet antal mindre kommuner som fortfarande inte erbjuder barnen kulturskola. Här tror vi att den regionala nivån skulle kunna spela en positiv roll för erfarenhetsutbyte, utvecklingsstöd, möjlighet för barnen att ta del av ett större utbud över kommungränserna, gemensamma utbildningar för personal, lägeraktiviteter och spetskurser för eleverna. Vi tycker att det vore intressant att titta närmare på om en regional kulturskoleverksamhet skulle kunna vara en del av kultursamverkansmodellen och genom en kombination av statliga, regionala och kommunala resurser stötta kulturskolan att växla upp sin verksamhet. Regeringen bör utreda förutsättningarna för en regional kulturskoleverksamhet inom ramen för kultursamverkansmodellen.

11. Den kommunala kulturskolan, punkt 7 (MP)

av Mats Berglund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3366 av Mats Berglund m.fl. (MP) yrkande 9 och
2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 10 och
avslår motionerna

2025/26:1086 av Anna Wallentheim (S) yrkandena 1–4,
2025/26:2454 av Linus Sköld m.fl. (S) yrkande 1 och
2025/26:2819 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 10.

Ställningstagande

Konst och kultur är grundläggande för ett demokratiskt och kreativt samhälle. Det handlar inte om förströelse, utan om människans förmåga att förstå sin

omvärld, att gestalta det komplexa och att bidra till nyskapande inom alla samhällsområden. För att säkra allas tillgång till kultur måste vi möjliggöra för människor att hitta och fördjupa sitt kulturella och konstnärliga uttryck. Därför måste hela kedjan av kompetensförsörjning stärkas – från förskolan och skolan, genom kulturskolan och folkbildningen, till de konstnärliga högskolorna och forskningen.

Det svenska musikundret kan härledas till en kedja av utbildningar för barn och unga, bl.a. genom den kommunala kulturskolan som har vuxit fram genom hela 1900-talet och som har varit en förutsättning för att hundratusentals barn och unga har getts möjlighet att pröva på ett musikinstrument, sång, teater eller att uttrycka sig genom bild, form och film.

12. Regelverket för sjukpenninggrundande inkomst, punkt 8 (MP)

av Mats Berglund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3366 av Mats Berglund m.fl. (MP) yrkande 10.

Ställningstagande

Musiker och andra verksamma inom livekulturen lever ofta med osäkra villkor och oregelbundna inkomster, vilket gör trygghetssystemens utformning avgörande för deras möjlighet att fortsätta skapa. Stipendier spelar en central roll för att ge tid och utrymme till konstnärligt arbete, men nuvarande regler riskerar att straffa mottagare genom att påverka sjukpenning eller A-kassa. Därför bör statliga konstnärsstipendier räknas som sjukpenninggrundande inkomst (SGI), och SGI ska också kunna beräknas på historisk inkomst för att bättre spegla musikens och kulturens varierande arbetsvillkor. Detta är särskilt viktigt i musikbranschen där inkomster från konserter, turnéer och projekt kan skifta kraftigt från år till år.

13. Alliansmodellen, punkt 9 (S)

av Björn Wiechel (S), Lars Mejern Larsson (S), Azadeh Rojhan (S), Magnus Manhammar (S) och Ewa Pihl Krabbe (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3459 av Björn Wiechel m.fl. (S) yrkande 39 och

bifaller delvis motionerna

2025/26:1425 av Mirja Räihä och Per-Arne Håkansson (båda S) yrkande 3 och

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 29.

Ställningstagande

Scenkonstallianserna (Teateralliansen, Dansalliansen och Musikalliansen) har en avgörande roll för yrkesverksamma konst- och kulturskapares trygghet. Allianserna underlättar för scenkonstnärer att vara verksamma inom sitt område, ökar den sociala och ekonomiska tryggheten samt bidrar till att utveckla matchning och stimulera konstnärlig utveckling. Köbildning, fortsatta intäktsbortfall och kompetensflykt är kvardröjande problem för scenkonsten efter pandemin. Detta måste närmare analyseras. Vi vill värna alliansernas viktiga uppdrag. Att ge allianserna möjlighet att behålla och anställa fler konstnärer, stötta oetablerade konstnärer och bedriva bredare kompetensutveckling förbättrar möjligheterna för både nya och etablerade konstnärer att fortsätta sin yrkesbana inom scenkonstområdet. I förlängningen bidrar det till att säkra ett högkvalitativt utbud av scenkonst i hela Sverige. Vi anser att regeringen bör ta initiativ till att se över alliansernas förutsättningar och organisering.

14. Alliansmodellen, punkt 9 (MP)

av Mats Berglund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 29 och

bifaller delvis motionerna

2025/26:1425 av Mirja Räihä och Per-Arne Håkansson (båda S) yrkande 3 och 2025/26:3459 av Björn Wiechel m.fl. (S) yrkande 39.

Ställningstagande

Miljöpartiet vill se ett tydligt mål att skapa fler trygga anställningar inom den offentligt finansierade kulturverksamheten. Ett viktigt verktyg är de konstnärssallianser som ger frilansande kulturarbetare större trygghet och tillgång till kompetensutveckling och arbetsförmedling. Systemet har visat sig framgångsrikt; de statliga medlen till allianserna har under åren bidragit till att öka frilansares sociala och ekonomiska trygghet, avlasta arbetslöshetskassan, utveckla matchning och förmedling samt stimulera den konstnärliga utvecklingen. De statliga medlen till konstnärssallianserna bör därför säkras och utökas. Vi vill även se en översyn av om fler konstnärliga yrkesgrupper skulle kunna omfattas av systemet. Genom att bredda stödet kan fler kulturskapare få bättre möjligheter att verka och utvecklas – oavsett var i landet de bor eller vilken konstform de arbetar inom.

15. Ungas levnadsvillkor och fritid, punkt 11 (MP)

av Mats Berglund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3544 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 19 och avslår motionerna

2025/26:673 av Blåvitt Elofsson och Lars Mejern Larsson (båda S),

2025/26:1520 av Emma Ahlström Köster (M) yrkande 6 och

2025/26:2743 av Mats Wiking (S).

Ställningstagande

Cirka 140 000 unga i Sverige står i dag utan arbete och studier – den grupp som ofta benämns UVAS (unga som varken arbetar eller studerar). Många av dessa unga lider av psykisk ohälsa, ensamhet och framtidspessimism. Forskning och erfarenhet visar att just social isolering och utanförskap kan vara en grogrund för destruktiva beteenden – både för individen och samhället i stort.

Trots detta har regeringen valt att urholka psykiatribudgetar och driva en politik som bygger mer på kontroll och misstänkliggörande än på stöd. Vi i Miljöpartiet ser i stället potential i idéburna och kommunala samverkanslösningar som bygger på lokal kännedom – likt det tidigare statsbidraget för

UVAS-insatser som nu behöver återinföras. Det är positivt att regeringen valt att följa detta förslag och gett MUCF i uppdrag att fördela medel för detta.

16. Verksamhetsramar för public service-företagen, punkt 13 (S)

av Björn Wiechel (S), Lars Mejern Larsson (S), Azadeh Rojhan (S), Magnus Manhammar (S) och Ewa Pihl Krabbe (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3459 av Björn Wiechel m.fl. (S) yrkandena 66 och 67,
bifaller delvis motionerna
2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 21 och
2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkandena 79 och 80 samt
avslår motionerna
2025/26:797 av Elsa Widding (-),
2025/26:2866 av Jan Ericson och Lars Beckman (båda M) och
2025/26:2893 av Lars Beckman (M).

Ställningstagande

Det säkerhetspolitiska läget är det allvarligaste sedan andra världskrigets slut. Sverige är utsatt för påverkanskampanjer och desinformation från antagoinistiska aktörer som hotar och undergräver Sveriges säkerhet. Public service-företagen har en särställning genom sina breda uppdrag i allmänhetens tjänst, sin stabila finansiering och sitt förtroende hos allmänheten. De överbelastningsattacker som drabbat SVT visar på vikten av att ha resurser för att förstärka säkerheten. Vi anser att ett starkt public service i fredstid, med högt förtroende hos allmänheten och bred geografisk spridning, lägger grund för public services roll i höjd beredskap.

Globaliseringen, digitaliseringen och teknikutvecklingen har förändrat det svenska medielandskapet i grunden. Allt fler internationella medieaktörer etablerar sig i Sverige och har de senaste åren stöpt om förutsättningarna för både medieekonomin och innehållsmarknaden. Aktörerna på den inhemska audiovisuella marknaden utmanas av utländska streamingtjänster. Vi menar att det därför är av stor vikt att oberoende och sakliga nyhetsmedier inte fråntas möjligheten att väcka intresse för sina program på externa plattformar.

För oss är det av vikt att alla ska ha möjlighet att vara delaktiga när Sverige vinner. Därför ska public service även ges möjlighet att sända stora sportevenemang där Sverige tävlar. Vi bedömer dock att regeringens förslag till

medelstilldelning i kombination med kostnadsutvecklingen för att förvärva och dela på rättigheter till sportevenemang kommer att begränsa denna möjlighet. Public service-företagen har haft tuffa ekonomiska år under den innevarande till ståndsperioden. Både SVT och SR har sagt upp personal det senaste året och uppskattade program och hela redaktioner har avvecklats. Det faktum att alla kommersiella bolag nu lämnar marknätet innebär att samhällets kostnader ökar med ca 300–400 miljoner kronor. Regeringen meddelade den 29 augusti 2024 att en särskild utredare ska kartlägga distributionen av radio- och tv-program i marknätet och över internet samt vid behov lämna förslag för en väl fungerande distribution över internet. Utredningen har fått ett tilläggsdirektiv och förlängd tid. Uppdraget ska redovisas i september 2026. TV4 lämnar dock marknätet redan vid årsskiftet 2025/26 så frågan brådskar och behöver få en lösning omedelbart. Det är därför avgörande att regeringen skyndsamt presenterar en lösning.

17. Verksamhetsramar för public service-företagen, punkt 13 (C)

av Catarina Deremar (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 21,
bifaller delvis motionerna

2025/26:3459 av Björn Wiechel m.fl. (S) yrkande 66 och
2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 79 och
avslår motionerna

2025/26:797 av Elsa Widding (-),

2025/26:2866 av Jan Ericson och Lars Beckman (båda M),

2025/26:2893 av Lars Beckman (M),

2025/26:3459 av Björn Wiechel m.fl. (S) yrkande 67 och

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 80.

Ställningstagande

Public service spelar en stor roll för speglingen av hela landet. Den behövs sida vid sida med de privata aktörerna för att ha en mångfald av perspektiv. Vi har i Sverige haft en tradition att finna breda politiska överenskommelser kring public service. Denna tradition behöver värnas. Det bidrar till en möjlighet att utveckla verksamheterna i ett långsiktigt perspektiv, men det bidrar också till ett större politiskt oberoende. Ett fortsatt brett uppdrag ger en igenkänning och

gör att fler kan hitta till public service vid exempelvis en kris, då det är extra viktigt att kunna söka sig till en tillförlitlig källa. Centerpartiet värnar public services viktiga uppdrag att granska makten. Public services kapacitet och opartiskhet har i många fall varit bland de första offren när auktoritära och illiberala ledare tagit makten. Public services oberoende bör därför skyddas.

18. Verksamhetsramar för public service-företagen, punkt 13 (MP)

av Mats Berglund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkandena 79 och 80,
bifaller delvis motionerna

2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 21 och

2025/26:3459 av Björn Wiechel m.fl. (S) yrkandena 66 och 67 samt
avslår motionerna

2025/26:797 av Elsa Widding (-),

2025/26:2866 av Jan Ericson och Lars Beckman (båda M) och

2025/26:2893 av Lars Beckman (M).

Ställningstagande

Jag vill understryka vikten av en bred och oberoende public service och dess demokratiska betydelse. För att public service fortsatt ska kunna bidra till demokratiutvecklingen är ett brett utbud för hela befolkningen, hög tillgänglighet och ett fortsatt högt förtroende centralt. I tider av globalisering av det svenska medielandskapet, där stora internationella plattformsföretag har haft stor inverkan på såväl reklammarknaden som publiken, har public service en central roll för saklig och opartisk information, professionell journalistik och faktagranskning, för att värna det svenska språket och den svenska produktionsmarknaden, för de nationella minoritetsspråken och för ett mångsidigt och brett programutbud.

Public service har också en särställning i totalförsvaret genom sitt höga förtroende hos befolkningen, sina breda och allsidiga uppdrag i allmänhetens tjänst och kraven på oberoende. I Sverige har det länge funnits en bred politisk enighet kring betydelsen av en stark och oberoende public service. Denna tradition av blocköverskridande överenskommelser bör värnas eftersom den möjliggör långsiktig utveckling av verksamheten och stärker public services oberoende från kortsiktiga politiska influenser.

Vi delar inte Tidöpartiernas bild av att det finns stora möjligheter till effektivisering och samverkan som kan spara pengar samtidigt som kraven kvarstår på att ha ett brett nyskapande utbud med hög kvalitet, folkbildande ambitioner och lokal närvaro. Lika viktigt är det att public service speglar hela Sverige och variationen i befolkningen. Public service har ett centralt uppdrag för både vår demokrati och totalförsvaret. En rimlig politisk respons för att möta vår osäkra omvärld hade därför varit att stärka public service genom att tillföra mer resurser. Public service bör ses som en demokratisk kollektiv nytthet som alla medborgare finansierar, och resurstilldelningen måste spegla detta ansvar. En fråga som förblir olöst i regeringens proposition är hur kostnaden för marknätet ska hanteras framöver och jag föreslår att regeringen får i uppdrag att återkomma med en justerad finansieringsmodell som garanterar public service-bolagen tillräckliga och hållbara ekonomiska förutsättningar under hela uppdragsperioden.

19. Utbudet i public service, punkt 14 (MP)

av Mats Berglund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:1618 av Jan Riise m.fl. (MP) yrkande 5 och

2025/26:3435 av Jan Riise m.fl. (MP) yrkande 5 och

avslår motionerna

2025/26:362 av Michael Rubbestad (SD) och

2025/26:1568 av Heléne Björklund m.fl. (S).

Ställningstagande

Public service-bolagen, SVT, SR och UR är idag de enda rikstäckande medier som tillhandahåller ett brett utbud på de fem nationella minoritetsspråken. De bidrar till finska språkets överlevnad och utveckling genom nyheter och program på finska, spegling av minoritetens villkor och kultur samt en aktiv och kritisk granskning av hur svenska myndigheter lever upp till internationell rätt och nationell lag. De finskspråkiga programmen är också viktiga påminnelser till majoritetsbefolkningen om att det i Sverige historiskt har talats flera språk än svenska och programmen spelar därför en väsentlig roll för minoriteternas synlighet.

Miljöpartiet vill att public services programutbud på alla de nationella minoritetsspråken ska öka. Det behövs både fler nyhetsinslag och kulturinslag för att hålla minoritetskulturer och minoritetsspråk levande. Även

möjligheterna till gränsöverskridande samarbete mellan Sverige, Finland och Norge när det gäller tidningar på finska, meänkieli och samiska bör undersökas.

20. Public service och beredskap, punkt 15 (S)

av Björn Wiechel (S), Lars Mejern Larsson (S), Azadeh Rojhan (S), Magnus Manhammar (S) och Ewa Pihl Krabbe (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3556 av Peter Hultqvist m.fl. (S) yrkande 93,

bifaller delvis motion

2025/26:3405 av Emma Berginger m.fl. (MP) yrkande 14 och avslår motion

2025/26:3405 av Emma Berginger m.fl. (MP) yrkande 13.

Ställningstagande

Ett starkt psykologiskt försvar är viktigt för att hindra ryktesspridning under kris och har som syfte att värna det öppna och demokratiska samhället, den fria åsiktsbildningen samt Sveriges frihet och oberoende. Arbetet för att stärka samhällets motståndskraft mot desinformation och propaganda måste fortsätta. Att terrororganisationer och främmande makt använder desinformation som medel för att destabilisera det svenska samhället är en realitet. Att svenska medborgare kan förhålla sig kritiskt till information och andras påståenden har därför slutat vara ett intresse för den enskilde och blivit en fråga om nationell säkerhet. Medvetna försök att destabilisera det svenska samhället genom desinformation och propaganda har mycket mindre utsikter att lyckas om befolkningen är bildad och kunnig och förmår tänka kritiskt. I sammanhanget är det viktigt att värna public service, vars informationsansvar vid höjd beredskap bör stärkas. Det understryker vikten av ett brett programutbud som attraherar breda grupper av det svenska samhället och på det viset säkrar ett brett förtroende även i händelse av kris.

21. Public service och beredskap, punkt 15 (MP)

av Mats Berglund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3405 av Emma Berginger m.fl. (MP) yrkandena 13 och 14 samt bifaller delvis motion

2025/26:3556 av Peter Hultqvist m.fl. (S) yrkande 93.

Ställningstagande

Att säkerställa och upprätthålla befolkningens försvarsvilja är kärnan i det psykologiska försvaret, och en viktig del av detta är att värna och upprätthålla åsiktsfriheten och fria medier. I Kraftsamling (Ds 2023:34) pekar Försvarsberedningen på att public service har en särställning genom sitt breda uppdrag, stabila finansiering, höga krav på tillgänglighet och det höga förtroendet allmänheten hyser för företagets verksamhet. En viktig del av det psykologiska försvaret är således att värna public services finansiering och långsiktiga styrning, samt företagets möjlighet att finnas där människor är.

Men public services höga förtroende är inget som kan tas för givet, särskilt inte när finansieringen inte är tillräcklig. I tider av kris är public service centralt för att snabbt nå ut med information och nyheter till hela befolkningen. Samtidigt finns det grupper som inte nås av public service. Ambitionen att nå dessa grupper för att stärka beredskapen borde synliggöras tydligare i public services uppdrag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2025/26

2025/26:30 av Josef Fransson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen gentemot företagen bör försöka utvidga föräldralås på barnens appar och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:190 av Mats Berglund m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en skolkulturutredning för att stärka barns och ungas tillgång till kultur och införa en kulturell allemansrätt för alla barn och unga i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en kartläggning av barns och ungas tillgång till kultur och kulturupplevelser såsom scenkonst och besök på museer och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka kulturskolan och inrätta en kulturskolelag och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:362 av Michael Rubbestad (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att public service ska anta en policy för att undvika gangsterrap, moraliskt tvivelaktig musik samt grova svordomar och könsord, i syfte att främja sunda och konstruktiva värderingar i samhället, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:645 av Heléne Björklund m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör ta initiativ inom Nordiska ministerrådet till en arbetsgrupp om sociala medier och digitalt konsumentskydd för barn och unga och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:673 av Blåvitt Elofsson och Lars Mejern Larsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna till stärkt vuxennärvaro på platser där barn och ungdomar vistas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:797 av Elsa Widding (-):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda en uppdelning av SVT:s verksamhet i två kanaler, en med uttalad vänsterpolitisk och en med uttalad högerpolitisk profil och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1086 av Anna Wallentheim (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn för att långsiktigt säkra kulturskolans framtid och utveckling och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka kulturskolorna genom att se över statligt ansvarstagande och långsiktig finansiering och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla barn ska ha ekonomisk och geografisk möjlighet att delta och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att särskilda satsningar bör övervägas i socialt utsatta områden för att motverka segregation och främja ungas delaktighet i kultur och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1273 av Hanna Westerén (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkra kulturskolor i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1423 av Åsa Karlsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en stark kultur i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1425 av Mirja Räihä och Per-Arne Håkansson (båda S):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över alliansmodellen så att den kan omfatta fler yrken, exempelvis tekniker, producenter och scenarbetare, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1520 av Emma Ahlström Köster (M):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att regelbundet följa upp och redovisa ungas attityder till demokrati och auktoritära styrelseskick samt vid behov vidta åtgärder och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1568 av Heléne Björklund m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att public service-medier i de nordiska länderna görs tillgängliga över nationsgränserna och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1598 av Jessica Rodén m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att långsiktigt stärka förutsättningarna för kulturen i Västsverige genom statens stöd till samverkansmodellen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1618 av Jan Riise m.fl. (MP):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka utbudet på minoritetsspråk i public service-medier och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1692 av Staffan Eklöf (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att se över frågan om hur en statlig fond ska kunna inrättas från vilken barnfamiljer kan söka pengar till en semestervecka på landet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1803 av Lena Johansson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkra långsiktigt och stabilt ekonomiskt stöd till Amatörteaterns riksförbund (ATR), inklusive manusbiblioteket och upphovsrättsförmedlingen, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2454 av Linus Sköld m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur förutsättningarna för avgiftsfri kulturskola med ett rikt utbud kan stärkas i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur det statliga stödet till kultur i hela landet kan öka och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2743 av Mats Wiking (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ta fram en nationell strategi för fritidsgårdar och ungas mötesplatser och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V):

45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det i syfte att bredda utbudet av tillgänglig kultur och arrangemang ska ställas krav på funktionsrättsperspektiv på all offentligt finansierad kultur och idrott och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2819 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör genomföra en kulturgaranti efter norsk modell och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda vilka förutsättningar som redan finns och vilka åtgärder som behöver vidtas för att varje skola ska kunna ha en kulturpedagog knuten till sig och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda förutsättningarna för en regional kulturskoleverksamhet inom ramen för kultursamverkansmodellen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2866 av Jan Ericson och Lars Beckman (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att på sikt se över möjligheten att minska omfattningen av dagens public service och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2893 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten inte ska bidra till snedvriden konkurrens mellan olika medier och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3183 av Catarina Deremar m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja ett brett kulturliv i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett fritt kulturliv och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram modeller för privat finansiering och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en god infrastruktur för kultur i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna barnkulturen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kultur i skolan och tillkännager detta för regeringen.

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge fler barn och unga tillgång till kulturskoleverksamhet och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra förutsättningar för kulturarbetare och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna långsiktighet och oberoende för public service och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3366 av Mats Berglund m.fl. (MP):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stöd till riksorganisationerna och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kulturskolans centrala roll för livekulturen och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om artisters och kulturarbetares villkor och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3405 av Emma Berginger m.fl. (MP):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att större hänsyn behöver tas till public services beredskapsuppdrag vid framtida ramtilldelning och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att public service når ut brett i befolkningen, och även strävar efter att nå dem som normalt inte nås av public service, för att stärka beredskapen att kunna nå ut till befolkningen i händelse av kris, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3435 av Jan Riise m.fl. (MP):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka public services programutbud på de nationella minoritetsspråken och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3459 av Björn Wiechel m.fl. (S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka den kulturella bildningen och det gemensamma språket och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om konstnärlig frihet och armlängds avstånd och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hur staten kan bidra till att stärka kulturskolan i Sverige, vad gäller kompetensförsörjning och frågan om tillgång till utbildade kulturskolelärare, och tillkännager detta för regeringen.

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över alla barns jämlika förutsättningar att delta i kulturskolans verksamhet och säkra tillgången till kulturskola i alla kommuner och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga frågan om att Myndigheten för kulturanalys ska få ett utökat uppdrag att ta fram statistik över den ideella kultursektorn och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om konstnärernas villkor och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om scenkonstallianserna och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om de kulturellt yrkesverksamma och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stötta Icorn-programmet och andra lokala fristadssystem och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att internationellt lyfta frågan om konstnärlig frihet och fristäder och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om breddat deltagande och tillkännager detta för regeringen.
66. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om public service och tillkännager detta för regeringen.
67. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om marknätet och tillkännager detta för regeringen.
68. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ungdomspolitik som stärker ungdomars levnadsvillkor, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3496 av Helene Odenjung (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka antalet fristäder i Sverige genom att uppmuntra fler kommuner och regioner att ansluta sig till ICORN (International Cities of Refugee Network) och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda det statliga stödet till fristadsverksamheten genom riktade bidrag till kommuner och regioner som vill bli fristäder, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Kulturrådet i uppdrag att samordna och utveckla stödfunktioner för nya och befintliga fristäder och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3544 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP):

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återinförande av statsbidraget för uvas-insatser och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3556 av Peter Hultqvist m.fl. (S):

93. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en bildad befolkning för ökad motståndskraft och nationell säkerhet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3775 av Amanda Lind m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kulturens ekosystem och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om principen om armlängds avstånd och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Kulturrådet i uppdrag att bidra med kunskapshöjande insatser om armlängds avstånd och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka principen om armlängds avstånd i bibliotekslagen och kultursamverkansmodellen och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka hela kedjan av kompetensförsörjning för kultursektorn och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en skolkulturutredning och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en statlig kulturgaranti och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en kulturskolelag och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en nationell strategi för stärkt motståndskraft mot desinformation och propaganda så att medie- och informationskunnigheten kan stärkas och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka konstnärssallianserna och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för att inrätta ett institut för kulturella och kreativa näringar för främjande av spel, musik, film samt andra kulturella och kreativa branscher och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att höja kunskapen om AI som en del i arbetet med medie- och informationskunnighet och tillkännager detta för regeringen.

34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka den fria kulturen och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att stärka livemusiken, den fria kulturen och den ideella kulturens förutsättningar och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en stärkt och långsiktig finansiering av kulturen och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning om breddad finansiering av kulturen och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka den statliga finansieringen av kultursamverkansmodellen och tillkännager detta för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Myndigheten för kulturanalys utökad uppdrag att även kartlägga den ideella kulturens effekter utifrån kulturpolitikens mål och tillkännager detta för regeringen.
79. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att trygga public services oberoende och uppdragets bredd och tillkännager detta för regeringen.
80. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en långsiktigt hållbar och tillräcklig finansiering av public service och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2**Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet**

Motion	Motionärer	Yrkanden
16. Motioner som bereds förenklat		
2025/26:190	Mats Berglund m.fl. (MP)	1, 2 och 6
2025/26:1273	Hanna Westerén (S)	
2025/26:1692	Staffan Eklöf (SD)	
2025/26:2778	Nadja Awad m.fl. (V)	45
2025/26:2819	Nooshi Dadgostar m.fl. (V)	7
2025/26:3183	Catarina Deremar m.fl. (C)	1, 2, 4, 6, 7 och 13
2025/26:3459	Björn Wiechel m.fl. (S)	2–5, 9, 36, 40, 41, 43 och 68
2025/26:3775	Amanda Lind m.fl. (MP)	3, 13, 14, 17, 25, 31, 33, 35, 41 och 44